

Ikt. sz.: MGB-41/20-2/2021/SZ.

SZ-2/2021. sz. ülés
(SZ-9/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Mezőgazdasági bizottsága**
Szőlő-, bor-, pálinka albizottságának
2021. december 7-én, kedden 14 óra 46 perckor
az Országház Gróf Esterházy János termében (földszint 1.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Szüret utáni helyzetkép, a krízisbeavatkozások értékelése, jövő évi tervek, valamint kitekintés az európai bortermelés tapasztalataira</i>	5
<i>Dr. Gál Péter tájékoztatója</i>	5
<i>Dr. Brazsil Dávid tájékoztatója</i>	6
<i>Hozzászólások, kérdések, válaszok</i>	7
<i>Tájékoztató a 2021. évi I-X. havi borexport és -import adatok alakulásáról, különös tekintettel a lédig tömegborokra vonatkozóan</i>	13
<i>Dr. Gál Péter tájékoztatója</i>	13
<i>Hozzászólások, kérdések, válaszok</i>	14
<i>Kereskedelmi főzdek HORECA szektorban elszenvedett pálinka értékesítési kiesésének átmeneti támogatása</i>	19
<i>Mihályi László tájékoztatója</i>	19
<i>Hozzászólások, kérdések, válaszok</i>	20
<i>Egyeztetések kezdeményezése Nemzeti Adó- és Vámhivatallal az elszámolási veszteségnormáról</i>	22
<i>Mihályi László tájékoztatója</i>	22
<i>Hozzászólások, kérdések, válaszok</i>	23
<i>Egyebek</i>	28
<i>Az ülés berekesztése</i>	31

Napirendi javaslat

1. Szüret utáni helyzetkép, a krízisbeavatkozások értékelése, jövő évi tervek, valamint kitekintés az európai bortermelés tapasztalataira

Előadók:

Agrárminisztérium képviselője

Hegyközségek Nemzeti Tanácsa képviselője

2. Tájékoztató a 2021. évi I-X. havi borexport és -import adatok alakulásáról, különös tekintettel a lédig tömegborokra vonatkozóan

Előadó:

Agrárminisztérium képviselője

3. Kereskedelmi főzdek HORECA szektorban elszenvedett pálinka értékesítési kiesésének átmeneti támogatása
4. Egyeztetések kezdeményezése Nemzeti Adó- és Vámhivatallal az elszámolási veszteségnormáról
5. Egyebek

Az ülés résztvevői

Az albizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Font Sándor (Fidesz) az albizottság elnöke

Dr. Steinmetz Ádám (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Czerván György (Fidesz) Font Sándornak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Vásárhelyi Pál bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Barátossy Gábor osztályvezető (Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal)

Dr. Bogdány Viktor Ferenc jövedéki adóügyi referens (Pénzügyminisztérium)

Boros Sándor János osztályvezető (Nemzeti Adó- és Vámhivatal Adóügyi Főosztály)

Dr. Brazsil Dávid főtitkár (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa)

Dr. Gál Péter főosztályvezető (Agrárminisztérium)

Jásdi István elnökségi tag (Pannon Bormíves Céh)

Mihályi László elnök (Pálinka Nemzeti Tanács)

Petri Imre szőlőtermelő

Megjelentek

Dr. Györe Dániel osztályvezető (Agrárminisztérium)

Dr. Kiss István (Magyar Szőlő- és Bortermelők Szövetsége)

Nagy András igazgató (Magyar Szeszipari Szövetség és Termék Tanács)

Rezák Szabolcs Levente borász

Sz milkó Gabriella stratégiai és adatelemző vezető munkatárs (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa)

Viniczai Sándor

(Az ülés kezdetének időpontja: 14 óra 46 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

FONT SÁNDOR (Fidesz), az albizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Elkezdjük az albizottsági ülésünket. Szeretettel köszöntöm az érintett, meghívott vendégeket, köszöntöm képviselőtársamat, köszöntöm mindazokat, akik segítik az albizottság ülését. A napirendtervezetet formálisan nekünk, képviselőknek meg kell szavoznunk, ezért kérdezem, hogy elfogadjuk-e a kezdeményezett indítványt. Ha igen, ezt kézfeltartással jelezzük! *(Szavazás.)* Ezek szerint fogunk haladni.

Nincs nagy meglepetés, minden évben ebben az időszakban - ugyan most belecsúsztunk a decemberbe, de az október-novemberi időszakban - szoktunk bizottsági, albizottsági ülést tartani, hiszen ekkor már elég jól látható a szüreti végeredmény, és az év végéhez közeledve a különféle mozgási adatok, export, import, fogyasztás és minden egyéb, ami a szakmai közönségnek érdekes szokott lenni. Úgyhogy az ismert napirendi pontok alapján fogunk haladni.

Szüret utáni helyzetkép, a krízisbeavatkozások értékelése, jövő évi tervek, valamint kitekintés az európai bortermelés tapasztalataira

Az első napirendi pont a szüret utáni helyzetkép, a krízisbeavatkozások értékelése, jövő évi tervek, valamint kitekintés az európai bortermelés tapasztalataira. Itt az Agrárminisztérium és a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa képviselőjét szólítom majd meg ebben a sorrendben, tehát az Agrárminisztérium képviselőjének - *(Dr. Gál Péternek:)* a főosztályvezető úr képviseli? *(Dr. Gál Péter: Igen.)* - adok szót.

Dr. Gál Péter tájékoztatója

DR. GÁL PÉTER főosztályvezető (Agrárminisztérium): Köszönöm szépen. Elnézést a kicsit körülményes maszkvételért! A krízisbeavatkozásokról szeretnék beszélni. A 2020. évet követően, amikor egy körülbelül 10 milliárdos mentőcsomaggal készült az agrárkormányzat a szőlő-bor ágazat megsegítésére, nem sok olyan ágazat volt, amely 2021-ben is egy mentőcsomagot kapott a kormánytól, de a szőlő-bor ágazat, az ilyen volt. 2021-ben a 2021-es krízisintézkedések, kríziscsomag két intézkedésből állt össze: az egyik intézkedés a lepárlás volt, a másik pedig a HORECA-támogatás. A lepárlás keretében összességében 88 beszállító, tehát 88 borászat összesen kicsivel több mint 56 ezer hektoliter borának a lepárlására körülbelül 2 millió 200 ezer euró támogatás kifizetését engedélyezte a Kincstár, és ezt a támogatást a bortermelők a programban részt vevő két darab lepárló üzemen keresztül kapták meg, tehát formailag a támogatás igénylője a lepárló üzem volt azzal a kötelezettséggel, hogy neki a kapott támogatást át kellett adnia a bortermelők részére.

A másik támogatás, ami szintén 2021-ben indult, az a rövid nevén HORECA-támogatás, hosszabban azon szőlő- és bortermelő gazdaságoknak a támogatása, amelyek az éves forgalmuk jelentős részét vagy a borturizmuson vagy pedig a vendéglátáson keresztül értékesítik a fogyasztók részére. Ugye, 2020-ban a 25 milliárdos élelmiszer-gazdasági programból 2,2 milliárd forintot kapott a szőlő-bor ágazat, 2021-ben pedig másfél milliárd forintos támogatási keretet biztosított a kormány ennek az intézkedésnek az ismételt bevezetésére.

Az eredményeket tekintve azt tudom elmondani, hogy 2 milliárd forintnyi igény érkezett be, ezeket a Kincstár még összesíti, és mivel az igények meghaladják, jelentősen meghaladják a keretet, ezért visszaosztásra kerül majd sor, tehát mindenki arányosan kevesebb támogatást kap az igényelnél, viszont mindenki kap támogatást, és ezt a támogatást a Kincstár december 31-éig tervezi kiutalni. Azért más az

utalásoknak a sebessége a tavalyihoz képest, mert tavaly, ugye, nem volt keretkimerülés, lehetőségünk volt megemelni a keretet, idén erre sajnos nem volt lehetőségünk, így aztán az összes kérelmet hiánypótolni kell, és el kell bíraltatni ahhoz, hogy az elsőnek a kifizetését meg tudja kezdeni a Kincstár. De információink szerint nagyon kevés ügyféltől várnak még hiánypótlást, azóta azok valószínűleg meg is történtek már. Összesen 853 darab kérelem érkezett be nagyjából az ország összes borvidékéről.

Nagyon fontos, hogy ezeket a támogatási intézkedéseket különböző pénzügyi forrásokból finanszírozzuk. A lepárlás EU-s támogatás, a HORECA-támogatás, az nemzeti forrásból került finanszírozásra, és nyilván be kell tartanunk a finanszírozás forrásának megfelelő keretszabályokat. Olyan intézkedéseket tudtunk idén foganatosítani, amelyeket a szakma időben jelzett és időben és határozottan kért, és ez a két intézkedés ilyen volt. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, és akkor a hegyközségek képviselőit adom meg a szót.

Dr. Brazsil Dávid tájékoztatója

DR. BRAZSIL DÁVID főtitkár (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa): Köszönöm szépen, elnök úr. A szürettel kapcsolatos adatok közül eddig a hegybíró kollégák 46 ezer hektárnak a termésadatait dolgozták fel, tehát ennyire adtak ki szüreti bejegyzést, hiszen, ugye, az idei évtől már nem származási bizonyítványt adunk ki, hanem szüreti bejegyzést. Összességében a tegnapi estétől adatok szerint átléptük a 4 millió mázsát a feldolgozott adatok tekintetében, tehát a Hegyközségi Információs Rendszerben már most több mint 4 millió mázsa szőlő szerepel. Várhatóan olyan 4,3-4,4 millió mázsa lesz a végleges adat, amellyel számolhatunk a 2021. évre vonatkozóan.

A felvásárlási árakkal kapcsolatban: az átlagár, a szakmaközi intézkedéssel bevezetett árinformációs rendszernek köszönhetően az átlagár országos szinten nettó 92 forint, a fehér fajták esetében 88 forint, a kékszőlők esetében pedig - egy fél pillanatot kérek - 102 forint. Ezen belül a borrhégek között nagyon nagy az eltérés, hiszen ez átlagár, mondjuk a legalacsonyabbat és a legmagasabbat mondom, a legalacsonyabb az átlagár a Duna borrhégekben, ott 79 forint, a legmagasabb pedig a Pannon borrhégekben, 119 forint, az árak tehát jelentősen eltérnek egymástól.

A kérdések között szerepelt a jövő évi tervek. A jövő évi tervekről, illetve az idei évi tervekről - mert ezek már idén nyilvánvalóvá váltak - annyit szeretnék mondani, hogy a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa kiadott egy sajtóanyagot, amelyben az áruhátláncok kereskedelmi gyakorlatát kritizáltuk, ugyanis úgy véli a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa, hogy a szőlőárakat jelentősen befolyásolja természetesen a belőle készült bor ára, és azon belül is nem a fogyasztói ár, hanem az átvételi ár, ugyanis az átvételi árak az elmúlt három-négy évben annak ellenére, hogy egy szektorális infláció volt, amit úgy kell értelmezni, hogy a munkaerőköltség, a beszállítói anyagok költsége, tehát a kapszulák, üvegek, csomagoló anyagok ára jelentősen növekedett, és a következő évre jelentős növekedés tapasztalható még ezeken a területeken, különösen a csomagoló anyagok, a kartondobozok területén 80-90 százalékos áremelkedésről tudunk, ugye, aminek egyik oka az energiaárak növekedése, a másik oka a fa árának a növekedése, tehát azzal szemben, hogy a termelési költségek jelentősen növekedtek a borászatok esetében is, az átvételi árak nem növekedtek vagy stagnáltak, olykor, esetenként csökkentek, ezzel szemben viszont mi azt figyeltük meg, hogy a fogyasztói árak nem ugyanezt a tendenciát mutatták, hanem a fogyasztói árak növekedtek, ami tehát azt jelenti, hogy a marzs, amivel a kereskedelmi láncok dolgoztak, annak az árképzési módszertana kritizálható. De az Agrárminisztériummal közösen megkezdtük azokat az

egyeztetéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy egy jó együttműködési gyakorlat alakuljon ki a kereskedelmi láncok és a borászatok között, reméljük, hogy a megfelelő módon, a tárgyalásokon keresztül fogjuk tudni ezt biztosítani.

A Hegyközségek Nemzeti Tanácsa célja egyértelműen az, hogy az áremelkedésből, tehát amennyivel többért a borászatok a jövőben be tudják szállítani az árujukat - ugyanis, arról nem szabad megfeledkezni, hogy, ugye, nagyon sok áruházláncban most, az év végén, a jövő év elején vannak a beszállítói tenderek, tehát az ezeken elérhető árnövekedésből - a jövő évi szüretnél a szőlőtermelők is részesülhessenek. Így próbáljuk meg elérni azt, hogy az árak, a szőlőtermelők jövedelmezőségi viszonyai is javuljanak.

A jövő évi tervek. Előkészítés alatt áll a 2021. január 1-jével bevezetett szakmaközi bormarketing keretében az a Vidékfejlesztési Program-pályázat, amely egy 70 százalékos intenzitású pályázatot jelent. Terveink szerint három év alatt 750 millió forint ágazati befizetéssel 2,5 milliárd forint értékű ágazati promóciót tudunk megvalósítani. Az is a cél, hogy a kereslet oldaláról nyúljunk bele a rendszerbe, és a magyar bor iránti keresletet tudjuk növelni, és különösen a célcsoport úgy néz ki, hogy a belpiacra fogunk az első körben koncentrálni.

Röviden ennyit szerettem volna elmondani.

Az európai bortermelés tapasztalatai kapcsán - mivel a főosztályvezető úr erről nem beszélt - az Európai Unió egyik legalacsonyabb szőlőszüreti adatairól beszélhetünk. Az OIV előrejelzése alapján globális szinten is egy visszaesés volt megfigyelhető 2021-ben alapvetően mind a déli, mind az északi féltekén. A legszembetűnőbb csökkentések Franciaországban, Olaszországban és Spanyolországban voltak megfigyelhetők alapvetően a tavaszi fagykár következtében, illetve Spanyolország és Olaszország esetében egyéb klimatikus viszonyok is vezettek a csökkenő tendenciához.

Én ennyit szerettem volna elmondani. Köszönöm.

Hozzászólások, kérdések, válaszok

ELNÖK: Köszönöm szépen. Köszönöm ezt az utóbbi gondolatot, mert én is figyeltem, hogy erről, az európai bortermelés tapasztalatairól még nem esett szó. Csak annyit szeretnék megemlíteni, hogy '14 után, amikor átvettem ennek a bizottságnak, albizottságnak a vezetését, és megpróbáltam egy rendszert vinni az albizottság működésébe, elég szisztematikusan napirendre tűztem az évi szüreti helyzetképről egy információcserét, valamint az export- és importadatokat - tudom, hogy ez a 2. napirendi pont. De hadd emlékezzek vissza azokra az időkre, amikor 6-800 ezer hektoliter borimportunk volt, és az árakhoz akarok mindjárt eljutni, mert a főtitkár úr említette itt a globálisan, mármint Magyarország területéről globálisan legyűjtött átlagárakat a kétfajta szőlő esetében.

Nagyon nehéz időszak volt a 2012-től '16-ig tartó időszak a nagymennyiségű, főleg lédig importbor miatt, amikor 0,25 eurócent környékén lehetett behozni egy litert, és ekkor, amikor az alacsony, relatíve alacsony szőlőfelvásárlási árakat kérték számon a szőlőtermelők rajtunk, képviselőkön és sokakon, akkor mindig azt mondták a borászatok, a felvásárlók, hogy hát a világpiac, hát nem tudjuk kihúzni magunkat a világpiac hatása alól, ez van, Olaszországból ennyiért lehet behozni, ennek a következménye, hogy Magyarországon is ennyi a szőlő felvásárlási ára. Aztán talán az önök és a mi segítségünkkel, egy nagyon szisztematikus munkával jobb belátásra bírtuk a nagyarányú importőröket, és most már tényleg - persze várom az adatokat a 2. napirendi pontban, de nagyjából nagy meglepetés nem lesz - rendkívül nagy mértékben lecsökkent a lédig importborok mennyisége, tehát mondhatnám, hogy piacbefolyásoló alapként nem lehetett rá hivatkozni, hiszen alig van, nem érdemleges nagyságrendű a

behozott mennyiség. Palackos mennyiség érkezik, ennek rendszerint a multiáruház-láncok termékkínálatának a bővítése az oka.

Közben már tavasszal figyeltük, hogy egy jelentős tavaszi fagykár érte a három legnagyobb bortermelő országot, az olaszok olyan 46-48 millió hektolitert képesek termelni évente, már borra lefordítva a termést, a szőlőtermést átalakítva; a franciák kicsivel mögöttük vannak 44-46 millió hektoliter beszűrt készlettel; mögöttük a spanyolok 38-40 millió hektoliterrel, tehát ők befolyásolják a világpiacot, ha nekik valamiből sok van, akkor sok van, ha nincs sok, akkor mindenki keresi a szőlőt és a bort. És valami ilyen helyzet állt elő az idei évben, és most meglepő módon nem hallottam a szőlőfelvásárlóktól, hogy hát a világpiac. A világpiac keresleti helyzetet okozott, az előbb említett adatok miatt még a vírushelyzet ellenére is, amikor rendkívüli beavatkozást kezdeményeztek a franciák és az olaszok is, hasonló, mint mi Magyarországon, zöldszüret és készletek lepárlása, de akár 30 százalékosra is becsülték a francia és az olasz fagykárt, és Olaszországban még a nyári jégkár is igen jelentős volt. Ennek persze meglett a következménye, hogy Magyarország kvázi még a szüret időszaka alatt mustexportőr lett úgy melleleg, tehát a világpiac megint megmutatta magát, hogy kereslet és kínálat van, de ez valamiért egyáltalán nem tükröződött a szőlőfelvásárlási árakban.

Az a hivatkozás tehát, amit hat éven keresztül kellett hallgatniuk a gazdálkodóknak, hogy hát a világpiac, ide ennyi lédig importbor áramlik be, ez határozza meg az alapborok árát, és ebből számítják ki a majdan szüretelhető szőlő felvásárlási árát is, érdekes módon nem jelentkezett akkor, amikor visszafelé mozdult el a világpiac, azaz keresleti piac alakult ki, és én sajnálom, hogy ezt a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa sem tudta érvényesíteni a javasolt, ajánlott felvásárlási áraknál, miközben már a tavaszi, kora nyári ülésünk kapcsán tudtuk, hogy igen jelentős az export dinamikája - majd kíváncsi leszek, mondom, a 2. napirendi pontban foglaltakra -, az akkori felszólalásokban kérdés merült fel, hogy egyáltalán volt-e annyi borunk, amennyit exportáltunk és amennyi a magyar igényt, a fogyasztás, a magyar belfogyasztás igényelni szokott. Itt volt egy nagyon súlyos kérdés, amelyre egyébként nem kaptunk egyértelmű választ, mert valahogy úgy szétcsúsztak az adatok, hogy az éves borexportot, -importot január 1-jétől december 31-éig vesszük, a szüreti időszak meg, ugye, augusztus 1-jétől július 31-éig tart, és akkor ott az áthúzó készletek és minden egyéb kérdés úgy szétmosódott. Én nagyon sajnálom, hogy a szakmai szervezet még nem vette a fáradságot arra, hogy ezt egyszer összerakja, és bemutassa, hogy akkor hogy állunk január 1-jén.

Nagyon bízom benne, hogy a jövő évtől meginduló új bortörvény az online készletnyilvántartási jelentéssel erre is választ fog majd adni. Egyelőre ugyan csak a legnagyobbak kerülnek bele, de ők a bor forgalmazásának a legjelentősebb mennyiségét adják, ezt tudjuk, majd egy felmenő rendszerben aztán a kisebb borászatok is be kell hogy kapcsolódhassanak az online rendszerbe, és akkor már havi szinten tudjuk majd ezeket a kérdéseket citálni.

Én tehát azt sajnálom, hogy abból a keresleti piacból, ami világszínvonalon megjelent - és nekünk itt különösen Európa izgalmas -, abból nem tudott profitálni a magyar szőlőtermelő, miközben a főtítkárról is említett, egyébként nagyon komoly inputanyagár-emelkedés is sújtotta a gazdálkodókat. Van egy komoly félelmem: hogy a gyümölcsstermesztés bitcoinja - én csak így hívom -, a bodza, a termesztett bodza, amelynek az ára két évvel ezelőtt még 40 forint volt, most pedig, a végső harcokban már 800 forint volt egy kiló termesztett bodza ára, rendkívül el fogja bizonytalanítani a szőlőtermelő gazdálkodókat, és aki figyeli, hogy a szántóföldi növénytermesztésnél ma egy kiló búza 70 forint, egy kiló kukorica 90 forint, láthatja, hogy itt már komoly aggodalmak vannak, hogy az átlagár 92 forintos fehérszőlő termesztése meddig lesz

fenntartható, miközben a kukoricából is 90 forintért adnak egy kilót, és most nem akarom mondani, hogy ott 8-8,5 tonnát termelnek átlagban, talán az idei év nem volt ilyen a szárazodás miatt, de a búzánál is a 70 forint/kilogrammos ár és a 4,5 tonna/hektáros termelés azért nagyon kirívó a szőlőtermelő gazdák szemüvegén keresztül nézve, tekintve azt a küszködést, élőlétszükséglet-igényt és inputanyagigényt, ami a szőlőtermesztést jellemzi, és túl sokáig nem magyarázhatjuk el a szőlőtermelőknek, hogy tinektek érdemes még mindig szőlőtermeléssel foglalkozni.

Komoly aggályaim vannak, hogy az a közel 50 ezer hektár - talán majd ennyi lesz az év végére a bejelentett, leszüretelt teljes hektármennyiség -, az további veszélyeknek van kitéve, tehát teljesen el fogjuk veszíteni Magyarország szőlőtermesztési alapjait, a borászok majd ráállnak a saját termőterületek fenntartására, és abból próbálnak majd a saját kereskedelmi igényeiknek megfelelő mennyiségű és, remélem, minőségű bort készíteni. Aztán hogyha netán megszólít bennünket a piac vagy a világpiac, hogy, figyeljete, ti olyat tudtok, hogy nekünk ebből még több kellene, ez esetben több bor, akkor majd ott nézetegünk egymásra, hogy hát nem tudunk több bort adni, mert nincsen szőlőalapunk, mert azt szépen kivágtuk, lehetetlenné tettük a termelését. Most kőkeményen ez irányba haladunk, ezt vagy látja valaki, vagy nem, vagy kimondja valaki, vagy nem. Legyenek szívesek megnézni az utóbbi hat év történéseit! Amellett, hogy rendkívül szép nemzetközi eredményt érünk el a borászatok szintjén, de ha egyszer megszólít bennünket a világpiac, netán egy kereskedelmi hálózat, akkor nagyon komoly gondban leszünk, hogy tudnánk-e teljesíteni az ő igényüket - nem fogjuk tudni teljesíteni, ezt már most kénytelen vagyok sajnos a saját információim alapján jelezni.

Ezért köszönöm külön egyébként a főtitkár úrnak a nemzetközi helyzetre való kitérését is, de egyben persze mint a HNT tisztségviselőinek nem az önök feladata, mert ez a megválasztott tisztségviselők feladata lenne - akik az utóbbi, szerintem hat-nyolc ülésen nem vettek részt, amit én sajnállok, de ők tudják, hogy ezt miért teszik -, és nem sikerült ebben a ciklusban sem és az előző, sőt a megelőző ciklusokban sem egy olyan stratégiát, borászati, szőlészeti-borászati stratégiát felvállalniuk, amelyre lehet hogy végül öt-tíz év múlva azt mondjuk, hogy nem ez volt a leghelyesebb stratégia, lehetett volna jobb is, mert úgy alakult a helyzet, de semmilyen stratégia nincs, amelyet ilyen értelemben követni lehetne, és amellyel egységes lenne, hogy a magyar szőlőtermelők és a borászok értenék és a magukénak tekintenék, hogy akkor tényleg errefelé kell mennünk; lehet, hogy kicsit fájdalmas, lehet, hogy valakiknek ez nem pont az ő tervezési struktúrájukba illő elképzelés, de sajnálatos módon olyannal, ami végrehajtható lenne, én nem találkoztam, és nem is tudok olyan szőlész-borászt, akit úgy megkérdeznék, hogy tudod, mi most a magyar borászati stratégia, és te aszerint tervezed az életedet? Erre nemleges a válasz.

Én azt állítom, hogy még egy esetleges gyengébb stratégia is jobb, mint a nem létező stratégia, amihez nem lehet igazodni, és ennek következtében nyomkövető fázisba került véleményem szerint a magyar szőlészeti és borászati. Keressük, hogy éppen most ki mire kíváncsi. Ha rozé, hú, akkor gyérünk, rozé! Ha frissbor, hú, akkor gyérünk gyorsan, frissbor! Ha most a prosecco, a habzóbor, akkor gyérünk gyorsan arrafelé! Én ezt egy fájdalmas jelenségnek tartom sajnálatos módon, és lehet, hogy nem illő éppen a ciklus utolsó napjaiban, karácsony közelségében felvetni ezeket a gondolatokat, de hol, ha nem épp itt az ezzel a területtel foglalkozó albizottság, szakmai albizottság ülésén? De legyen ez talán inspiratív gondolat mindazok számára, akiknek ezen a területen dolgozniuk kellene!

Kérdezem, hogy az 1. napirendi ponthoz van-e kérdés, hozzászólás. *(Senki nem jelentkezik.)* Köszönöm szépen.

Tudom, hogy illetlenség, illetve az én tudatlanságom, hogy Boros Sándor János a NAV részéről jelen van-e. (*Boros Sándor János felemeli a kezét.*) Talán ön az. (*Boros Sándor János: Tiszteletem!*) Köszönöm, és köszöntöm önt az átalakult, e területen, a jövedéki területen átalakult NAV jelen lévő képviselőjét - azért mondom így, mert mi többiek még maszkban is úgy-ahogy megismerjük egymást -, és köszönöm, hogy el tudták fogadni a meghívásunkat.

Ha az 1. napirendi ponthoz nincs hozzászóló... (*Jelzésre:*) Igen, van, Barátossy Gábor!

BARÁTOSSY GÁBOR osztályvezető (Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal): Köszönöm szépen, elnök úr. Csak nagyon röviden szólnék arról, hogy a szüreti ellenőrzéseink a Nébih vonatkozásában hogyan alakultak idén. Idén is kiemelten kezeltük a szüreti időszakot, különösen a Kunsági, az Egri, a Villányi és a Szekszárdi borvidék és a Balatoni borrégió volt a fókuszpontban. A sok negatív hír után talán valami pozitívumot is hadd osszak meg a tisztelt bizottsággal! Alapvetően a tavalyihoz hasonlóan viszonylag jó eredményekre jutottunk. A célunk az volt, hogy tényleg a valós szüreti mustfokok kerüljenek a nyilvántartásokba, a felvásárlási jegyekre, és az ellenőrzéseink során - hogy pontos számadatokat megosszak - 51 helyszíni ellenőrzés alkalmával 190 darab mustfokellenőrzést végeztünk, és mindösszesen egy esetben kellett szállítási dokumentumokat pontosítani, a felvásárlási jegyeket két esetben kellett pontosítani, a cukortartalomra vonatkozó adatot hat esetben kellett pontosítani, és a szakmai jövedéki nyilvántartásban is csak egy ponton kellett javíttatni, vagy egy hiányos jövedékinyilvántartás-vezetésre kellett a hatóságnak felhívnia a figyelmet, tehát összességében szerintem jó eredménnyel zárultak a szüreti ellenőrzéseink.

A hatóság kezében vannak a szükséges kiindulási adatok a '21-es évjáratra, elkészítettük a 61 darab úgynevezett autentikus szőlőmintából készült, szigorúan ellenőrzött bormintát, amelynek az analitikai képét használjuk az ellenőrzéseink során.

Eredményként még talán annyi elmondható itt, hogy a korábbi évek gyakorlatától eltérően, amikor is a beszállított szőlő mustfokát igazoló mázsajegyeken nagyon sok esetben azonos mustfokok jelentek meg, az idei évben már egyedi mustfokmérések voltak, tehát a borászatok tudomásul vették, hogy ne átlagmustfokokat vegyenek a mázsajegyekre, hanem tényleg az egyedi mustfokok jelennek meg a mázsajegyeken, és ezzel dolgoznak utána a továbbiakban is, és ezek kerülnek be a szakmai nyilvántartásokba. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ugye, itt már csak visszaidézem, hogy egy három éve elkezdett folyamat egyre finomított módszerével dolgozik a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa és a Nébih, és mindkettőjüknek köszönöm, hogy ezt a területet is próbáljuk tisztítani, és mind a szőlőtermelőknek, mind a felvásárlóknak a magatartását a tisztességes magatartás felé próbáljuk terelni. Ugyanakkor változatlanul felhívom a figyelmet arra, hogy, ugye, a tömegborok, a polcokról megvásárolható tömegborok 10,5 alkoholfokkal nevesítődnek, szinte kivétel nélkül mindegyik, teljesen mindegy, hogy milyen fajta és melyik pincészetből kerül ki, ami valami csoda, hogy mindenki pont 10,5 alkoholfokkal tudja leszüreteltetni a szőlőt. Én fel szeretném hívni a Nébih figyelmét arra, hogy az idei évben nagyon kevés szőlő volt 17 valódi mustfokú - abból lenne egyébként 10,5 környéki kierjedt bor -, e fölött voltak a mustfokok. Kíváncsi leszek, hogy ez megjelenik-e ezeknél a tömegboroknál is, vagy hogy mi az a csoda, ami miatt a magasabb mustfokú szőlőkből egyszer csak megint, újra 10,5 alkoholfokú lesz a kínált portéka. Ennek esetleg az analizálása is megtörténik-e? Én ezt egy kiemelt ellenőrzési területnek javasolnám.

(Jelzésre:) Gál Péter főosztályvezető urat láttam még jelentkezni. Megadom a szót.

DR. GÁL PÉTER főosztályvezető (Agrárminisztérium): Köszönöm szépen. Elnök úr, elnézést kérek, kicsit leszűkítően értelmeztem a feladatomat az 1. napirendi pont kapcsán. Szeretném kiemelni, ráerősítve főtitkár úr szavaira, hogy EU-s szinten körülbelül 18 százalékkal maradt el az ideai termés a tavalyitól. Ebben kiemelkedik Franciaország egy körülbelül 30 százalékos csökkenéssel, de Olaszországban és Spanyolországban is komoly termelésivolumen-csökkenés volt tapasztalható. Ugyanakkor nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt sem, hogy a turizmus nem állt még teljesen talpra 2021-ben, és ez különösen Spanyolországban meglehetősen negatív, tehát készletnövelő hatással bírt a készletekre a termésvisszaesés ellenére is.

Ami a jövő évi terveket érinti, itt fontos azt is kiemelni, hogy az ágazatnak nyújtott ideai kormányzati segítség nem kizárólag az akut problémák kezelésére, nevezetesen a válságintézkedésekre terjed ki, hanem a kormányzat megnövelte, jelentősen megnövelte, a többszörösére növelte az állami bormarketingprogram finanszírozási háttérét is. Ennek köszönhetően idén több mint 357 millió forinttal emelkedett az összeg, tehát több mint 500 millió forint áll rendelkezésre az idén, jövőre pedig 715 millió forinttal emelkedik meg, ez tehát a jövő évben egy 860 millió forintos büdztét jelent csak az állami bormarketingre. Nyilván az egyéb bormarketing-aktivitásokkal, amelyekben van állami vagy EU-s finanszírozás, azokkal koordináltan történik ennek a programnak a végrehajtása, illetve már a kidolgozása is, pont ez volt a 2016-os ágazati stratégiának az egyik lényeges pontja, hogy azt a szűkös forráslehetőséget, forráskeretet, amit a bormarketingre rendelkezésre áll, azt koordináltan használjuk fel. Nyilván ezeknek a forrásoknak az előteremtésében - különösen az ágazati befizetésekre gondolok - ez a mögöttünk álló másfél, közel kétévnyi covidos időszak nem jelentett segítséget.

Emellett ki kell még emelnem, bár az egyebek között minden bizonnyal sor kerül erre is, hogy szintén egy stratégiai célkitűzésünk volt az adminisztrációcsökkentés, a párhuzamosságok csökkentése, eltüntetése. Ez az, ami most a jog betűjében, az új borügyi szabályozásban manifesztálódik, valamint az alkalmazás során pedig az ePinckönyv projekt nyomán létrejövő integrált rendszerekben, ágazati rendszerekben fog majd megtestesülni. De mivel úgy gondolom, hogy erről úgymint lesz szó az egyebek között, nem szaporítanám most a szót ezzel kapcsolatban.

ELNÖK: Köszönöm szépen ezt a kiegészítést, ezek fontos információk voltak.

Még egyszer megkérdezem, hogy az 1. napirendi ponthoz kapcsolódóan van-e kérdése, észrevétele bárkinek. (Jelzésre:) Igen, megadom a szót Jásdi úrnak.

JÁSDI ISTVÁN elnökségi tag (Pannon Bormíves Céh): Én itt tulajdonképpen elsősorban a szüreti eredményekkel kapcsolatban szeretnék szólni néhány szót. Nem nagyon hangzott el az, hogy súlyos szárazság után vagyunk, és igaz, hogy a tavasz nálunk ugyan fagyokkal nem is, de alapvetően befolyásolta a termésmennyiséget, de ezt követően vagy ezalatt a 12 hónapos időszakra 250 milliméter csapadékot lehetett a környékünkön mérni, ami azt is jelentette, hogy egyes szőlők...

ELNÖK: Ez a Balaton-felvidék.

JÁSDI ISTVÁN elnökségi tag (Pannon Bormíves Céh): A Balaton-felvidéktől a Balatonig, tehát a Balaton körül. A Pannon borrhíóiban a 300-at nem nagyon haladta meg a csapadék. Ebből az is következett, hogy nem érett be mindenhol a vessző, volt,

ahol nem zöldborsót, hanem sörétet szüreteltünk, elsősorban a kékfajtáknál, szóval nem érett be a vessző, és ott a jövő évi termésben is érezni fogjuk a veszteségeket. Ezek azért olyan dolgok, amelyekről - az elnök úr említette a stratégiakészítés fontosságát - kellett volna beszélnünk.

Említésre került a hipermarketek erőfölénye. Na most, tulajdonképpen azzal, hogy az általunk képviselt, elsősorban Pannon Bormíves Céh vagy a Borászok Borásza Egyesület által képviselt mondjuk száz borász elsősorban a HORECA szektorba értékesített, és ez a szektor gyakorlatilag a 20-30 százalékra zsugorodott, a maradék, a kieső 70 százalék megcélozta, és sokszor bejutott a hiperpiacra, ezért a hipermarketeken olyan kínálati nyomás van, hogy én nem nagyon számítanék komoly áremelkedésre a következő időszakban. Itt a következő időszak meglehetősen nyomorúságos és küzdelmes lesz, érzékeljük már, hogy a kereskedők olyan feltételeket diktálnak, amilyeneket eddig nem mertek, nemcsak árban, mindenféle egyéb kereskedelmi feltételben.

Az elnök úr ugyancsak említette a szőlőtermelők nyomorát. Miután a mi tagjaink zöme szőlőt termel és bort készít belőle, és viszonylag kis mennyiségben, 20-30-40 százalék arányban vásárolunk fel, magunk is látjuk, miután a termelési költségek oldaláról is szembesülünk vele, hogy egyrészt nincs munkaerő, ha van munkaerő, akkor kétszer annyiért van, mint korábban volt - ez egyébként jó hír, hiszen megszűnik az alkalmi foglalkoztatás nagy része, akiknek nincsenek állandó emberei, azok nagyon súlyos bajban vannak -, nem nagyon voltak olyan pályázatok, hogy a szőlészet gépesítésére valamilyen pénzt tudtunk volna szerezni. Ugyanakkor a Balaton-felvidéken, ahol a szőlő- és bortermelés drasztikus mértékben csökkenőben van - leírtuk Brazsil Dávid adatai alapján, hogy 1600 hektárról szüreteltünk Badacsonyan és Füred-Csopakon összesen. Ez az 1600 hektáros szüret egy hihetetlen zsugorodás, ugyanakkor rettenetes, hatalmas pénzek kerültek kiosztásra, új üzemek nyíltak, borászatokat szereltek fel, borászati gépekre költöttünk milliárdokat, valóban érezni kellene azt a szívtápiást a piacon, ami megemeli a szőlőárakat - de mi sem látjuk. Tehát tulajdonképpen itt valamilyen tennivalója lenne a szakmának. A szakmai érdekképviselő és különösen a szőlészszakma képviselője nagyon hiányosnak tűnik számomra.

Az idei szüret kapcsán ehhez még azt tenném hozzá, hogy a pincéinkben a borok szépek, nagyon kevés lével nagyon koncentráltak, de az a probléma, hogy mi nem paramétereket adunk el, mert a paraméterek idén nagyon jók, hanem bort kéne eladnunk, leve meg nem nagyon volt a szőlőnek egy csomó helyen, úgyhogy ez is sok gondot fog okozni.

Ennyit az idei szüretről, ami nehezebb volt. Egyrészt mennyiségben akár a 2000-es mennyiség, 2000-ben is nagyon jó volt a minőség, a 2000-es mennyiségek is már csökkenő tendenciát mutattak, és nálunk, a Balaton körül a termésátlagok tovább romlottak, legalábbis ameddig én fel tudtam mérni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Csak meg szeretném jegyezni, hogy nyáron kiírásra került - lehet, hogy már bezáródott - az a vidékfejlesztési pályázat igen nagy összeggel egyébként, amely a kertészeti gép, eszköz beszerzésére ad lehetőséget, szerintem már a pályázatok kiértékelésének a szakaszában vagyunk. És, valóban, a borászatokra talán 50 milliárd forint volt az ezt megelőző időszakban összesen a vidékfejlesztési pályázatban, egy jelentős összeg, tehát tényleg, aki komolyan gondolta, hogy most akar valamit tenni, az megteheti, sőt a most, 2020-szal megnyílt..., '21-gyel megnyílt és '27-ig tartó uniós pénzügyi ciklusban további borászati fejlesztési támogatási elképzelések vannak. Most viszont a szőlőtermesztés technológiai hátteréhez, aki komolyan gondolja, az megteheti a pályázatokat.

Nincs mese, szerintem is az élómunka kiváltása felé kell ellépni, a soraljművelőktől kezdve csonkázó és egyéb, előmetsző és mindenféle gépek vannak. Súlyos milliókba kerülnek ezek a gépek, de erről szól talán éppen az 50 százalékos támogatási pályázat, mert most soknak tűnik, de még nagyobb lesz a veszteség majd akkor, hogyha nem lesz, aki megművelje élő munkával ezeket a területeket. Köszönöm szépen a tájékoztatást.

Van-e további kérdés, észrevétel ehhez a napirendi ponthoz? (*Senki nem jelentkezik.*) Amennyiben nincsen, akkor ezt a napirendi pontot lezárom.

Tájékoztató a 2021. évi I-X. havi borexport és -import adatok alakulásáról, különös tekintettel a lédig tömegborokra vonatkozóan

Rátérünk a 2. napirendi pontra, amely a tájékoztató a 2021. évi I-X. hónap borexport- és -import adatok alakulásáról, itt meg szoktam jegyezni, hogy különös tekintettel a lédig tömegborokra. Az Agrárminisztériumot kérném meg ennek a tájékoztatásnak a megadására, és utána természetesen mindenkinek, aki bármilyen adattal vagy információval rendelkezik, szívesen vesszük a hozzászólását. Gál Péter főosztályvezető úr!

Dr. Gál Péter tájékoztatója

DR. GÁL PÉTER főosztályvezető (Agrárminisztérium): Köszönöm szépen, és köszönöm szépen az elnök úrnak, hogy kitért a vidékfejlesztési támogatások kertészeti részére. Valóban, itt rendelkezésre állnak források a szőlészeti technológia fejlesztésére is.

A külkereskedelmet illetően a magyar borimport mennyisége 2011-ben érte el a maximumot, az 790 ezer hektoliter volt, és azóta gyakorlatilag folyamatosan csökken. Ennek a csökkenésnek az eredményeképpen az elmúlt évek során az importunk már nagyon-nagyon megközelíti a nullát, sőt tulajdonképpen az idei év olyan szempontból különleges, olyan szempontból is különleges, hogy a lédig, további feldolgozásra behozott borok tekintetében nulla volt a borászati hatóság adatai alapján a borimport. Finomított szőlőmustsűrítmenyből az idén eddig kiadott és még idén kiadandó, határidő szerint idén kiadott igazolások által lefedett össz mennyiség mintegy 8700 hektoliter, tehát ez a finomított szőlőmustsűrítmeny, és még ezt egészíti ki 755 hektoliter szőlőmustsűrítmeny. Az összimport a KSH-adatok szerint - ebben már a kész, kiszerezelt bornak az importja is benne van - mintegy 64 ezer hektoliter volt az I-IX. hónapban, tehát az I-III. negyedévben. Egyébként az importnak az átlagára is csökkent, illetve hát..., igen 1 centtel, tehát 2 euró 46 cent az importnak a literenkénti átlagára. Ugye, ezek előzetes KSH-adatok, tehát hogyha valaki később megy fel a KSH oldalára, akkor picit változhatnak. Ez egyértelműen arra utal, hogy ez egy választék bővítő import. Ez volt a célunk, ezt tulajdonképpen elértük.

Az export tekintetében azt kell mondjam, hogy vegyesebb a kép, de semmiképpen nem nevezném negatívnak. Ugye, 2020-ban összesen 1,3 millió hektoliter borászati terméket exportáltunk, ez 2020. I-III. negyedévében 1 millió hektoliter volt, és 2021. I-III. negyedévében ez csak 805 ezer hektoliter. Viszont ha megnézzük az értékadatokat, ott messze nem tapasztalunk ekkora csökkenést, és hogyha megnézzük az átlagáradatokat, akkor meglátjuk azt, hogy ennek mi az oka. A tavalyi I-III. negyedéves átlagár 89 cent volt literenként, az idei I-III. negyedéves átlagár 1 euró 5 cent literenként. Ezen kívül ha megnézzük azt, hogy mely célpiacokon realizálódott ez a csökkenés, azt látjuk, hogy a 200 ezres csökkenésből 140 ezer hektoliter Szlovákia, Csehország és Németország. Különösen az első kettő jellemzően lédigfelvevő-piac, sőt sokszor must, különösen Szlovákia, úgyhogy egyértelműen kijelenthető, hogy a csökkenés 85-90 százalékaért, a volumencsökkenés 85-

90 százalékaért a lédigexport felel. Amikor nőttek, jelentősen megnőttek az exportvolumenek az elmúlt három-négy évben, már akkor láttuk, hogy ennek a növekedésnek egy jelentős része ebből a lédigexportból fakad, hogy ez most éppen kicsit csökkent, az tulajdonképpen nem volt akkora meglepetés, viszont ezzel együtt járt az is, hogy a fajlagos érték csökkenésének a tendenciája egyértelműen megállni látszik, ami viszont egy pozitív hír.

A külkereskedelemmel kapcsolatban Olaszországot már nem emelném ki, mert bár rendszeres résztvevője volt ennek a napirendi pontnak az elmúlt évek során, de mivel a további feldolgozásra behozott boroknak a mennyisége a Nébih jelentése szerint nulla, ezért már az olasz sem annyira érdekes. Egyébként 17 ezer hektoliter jött be Olaszországból közel 3 euró/literes egységáron, tehát az valószínűleg inkább Brunello volt, mint Terre de Chieti vegyes vörös.

Azt gondolom, hogy mindent elmondtam.

Hozzászólások, kérdések, válaszok

ELNÖK: Igen, köszönöm szépen. Nyilvánvaló egy ilyen adatból, hogy 3 euró - ami, ugye ezer forint fölötti ár -, hogy az valakinek kényszerimportot jelentett, valószínűleg lekötött szállítási kötelezettsége volt, és azt nem tudta teljesíteni magyar termékből, és ilyenkor szoktak kényszerből bárholnan is hozni valamit, csak ne kapjanak súlyos büntetést a szerződő partner részéről, ezt tehát nem tekinthetjük érdemi alapnak. Az viszont mégiscsak a mi munkánk és a Hegyközségek Nemzeti Tanácsáé, amely szakmaközi szervezetként nagyon komoly intézkedéseket hozott öt-hat évvel ezelőtt, hogy a lédigborimport azért tendenciózusan, nagyon szépen, ahogy a főosztályvezető úr mondta, a nullához közelít. Ez viszont azt jelenti, hogy a belpiacon kell szétnéznünk, hogy miért van az, amit Jásdi úr is említett, hogy további nyomást éreznek a multi áruházláncoktól.

Én örülök annak, amit Brazsil Dávid főtitkár úr mondott, hogy a HNT megmozdult, megszólalt ebben a kérdéskörben, amit a multi áruházláncok tesznek, de ebben az a még fájdalmasabb, hogy a környező, hasonló adottságú országokban - és most éppen ezért nem Ausztriát mondom, hanem Szlovákiát, Romániát, Szerbiát, netán Bulgáriát - ugyanezek az áruházláncok, amelyek nálunk jelen vannak, ugyanezeket a borfajtákat, legyen az lédig tömegbor, drágábban adják, tehát valahogy sikerült elérni Magyarországon azt, hogy a multicégek Magyarországon adják a legolcsóbban ugyanazt a bort, amit mindenhol máshol drágábban adnak. Én nem tudom, hogy ezt hogy sikerült elérni, talán a beszállítók is maguk alatt vágják a fát akkor, amikor egymás alá licitálva 5-8 forintos különbségért már kiszorítanak valakit a piacról, és ezt örömmel veszi a multicég borbeszállításért felelős kereskedője.

Én nem tudom, hogy ebben hogyan lehet megmozdulni, de éppen ezért gondoljuk azt, hogy van szakmaközi szervezet, a HNT, amelynek ezt a jelenséget jó lenne egyszer elemeznie, és ha netán kormányzati segítséget kér, ami nem ellentétes a szabadpiaci elvekkel, tehát az EU-konform beavatkozási módszernek is megfelel, akkor csak a szakmai szervezet kérése után tud a kormány ebben valamit tenni. Ugye, sokszor hallok olyat, hogy de hát miért nem intézzük, ezzel a címmel, de, már elnézést, ennél azért egy kicsit bonyolultabb a kormány beavatkozási lehetősége. De a szakmaközi szervezetnek véleményem szerint kőkeményen ott van a lehetősége, hogy például egy próbavásárlással megnézze a környező országok ugyanazon típusú multi áruházláncainál ugyanazon, egyébként a Magyarországról kiszállított ugyanazon termékek árát, lédig termékek vagy akár palackos termékek árát, hogy az hogy történhet meg, hogy sikerült a legolcsóbb országnak lennünk.

Én azt örömmel fogadtam, amit a főosztályvezető úr, Péter említett, hogy elmozdultunk végre valószínűleg arról a tendenciózusan nagyon lefelé irányuló

alacsony exportárról. Hát, elmozdultunk, mert már nincs hova süllyedni. Azt hiszem, a bolgárok voltak még egyedül a világon, akik még annál is olcsóbban voltak hajlandóak lédig bort exportálni, mint a magyarok. Tehát innen volt honnan elmozdulni, és már ez is öröm kell hogy legyen mindannyiunk körében, de ez még messze nem az a szint, amit tisztességgel gondolnánk egy termékért, egy szépen előállított borászati termékért.

Én meg szeretném kérdezni - ezzel nem vagyok tisztában -, hogy a mustexport a lédigbor-exporttal együtt számítódik, vagy hogy van ez? *(Dr. Gál Péter bólogat.)* Igen, bólogat a főosztályvezető úr, köszönöm, csak ezt az adatot akartam tudni. Mert, ugye, a kettő időben egymástól nagyon jelentősen eltér, a mustexport egyszerűen a szüret időszakában történik meg, sőt akár egyszer zúzott, tehát zúzóbogyózóval átengedett, héjas cefreterméket exportálnak jó néhány borászatnál, főleg az illatos szőlők esetében. És ez is fájdalmas, hogy nincs ország Európában, amely a saját illatos szőlőjét exportálná, nagyon kevés országnak van komoly, tradicionális illatos fajtája - az olaszoknak, a franciáknak van ilyen, de azok nem olyan bolondok, hogy azt exportálnák, azt nagyon magas, feldolgozott borként, majd palackban árusítják, megmutatják, hogy ha ilyet akarsz inni, akkor jó drágán meg kell vened -, és idejár fél Európa, hogy például Irsai Olivért és netán cserszegi fűszerest kapjon, és ezt primitív áron szépen eladjuk nekik, konkrétan Olaszországnak, hogy nevesítsek is egy elég nagy országot, amelynek, azt gondoljuk, mindenük megvan. Megvan, megvan, de ilyen fajtájuk nincs, és ilyen áron, azt mondja, természetes, hogy megveszem tőletek.

Itt tehát a magunk pozicionálása nem történt meg ezen a területen, nem értettük meg, hogy olyan termék van a kezünkben, amelyet védenünk kell, és hogyha eladásra kerül a sor, akkor meg magasabb áron is el lehetne adni. Ugye, a logika vége az nálam, hogy akkor a szőlőtermelő is jobban kellene hogy járjon ebben. Illatosszőlő- és -mustexportot senki sem végez rajtunk kívül - mi ezt minden gondolkodás nélkül megteesszük. Én ezt tragédiának látom sok más mellett.

Ami az exportadatot illeti, hogy egy picivel alacsonyabb, ha jól értettem a III. negyedéves adatra visszavezetve, az, mondhatnánk, hogy pozitív is, negatív is, de talán a pozitív része, hogy akkor magasabb áron kerülnek, és ez kicsit visszább hozta az exportálási igényt vagy importálási szándékot azon országok részéről, amelyek ezt megveszik. Itt Brazsil Dávid főtitkár úrhoz fordulok, hogy, ugye, 4,4 millió mázsát vizionált a főtitkár úr, hogy várhatóan ennyi lesz a leszüretelt mennyiség a most látott adatok alapján, itt még majd Tokaj később jelentése és egyebek történnek, de ha én akkor ezzel szorozgatok, akkor bőven 3 millió hektoliter alatt lesz a beszűrt borkészletünk. Jól gondolom én ezt? Már csak azért, hogy itt akkor mit jelent az egymillió hektoliter körüli exportálás az 1,3 millió helyett és a magyar borfogyasztás, ami nem túl fényes egy főre vetítve; itt is lenne mit tennünk, és nem az alkoholizmusról beszélek, hanem a kulturált magyar borfogyasztásról, a bornak mint terméknek a megfelelő polcra és asztalra való letevéséről a fogyasztók elé. Hogy akkor 3 millió hektoliter alatt kalkulál most a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa? Még ez lenne ehhez a ponthoz a kérdésem.

És akkor itt közben nagyon szívesen megadom a szót a jelenlévőknek, ha van még felmerült kérdés. *(Senki nem jelentkezik.)* Én örömmel vettem, amikor Jásdi úr említette, hogy a HORECA szektorhoz beszállítóknál milyen negatív tapasztalatok vannak, de azért tegyük hozzá, hogy a borászat - aki erre odafigyelt, tudja - egy kiemelt ágazat volt, amely támogatást kapott a járványügyi alapból, és éppen ilyet nem kaptak a pálinkások, akik nem véletlenül kérték napirendre venni a 3. napirendi pontot, de ezt nem előzőm meg. De aki tisztességgel gazdálkodott, és az összes szőlőtermelése, boreladása tisztességgel volt vezetve, és azt be tudta adni a pályázat alkalmával, az nem azt mondom, hogy nyereséget tudott elérni, szó sincs ilyenről, de egy kormányzati segítséget igenis kapott, hogy a túlélést meg tudja valósítani ebben a helyzetben.

Köszönöm, és akkor amit említettem... A mustexport és a lédigexport egybevonására akkor fejbőlintással kaptam választ, hogy azt egybe kell számítani statisztikailag, *(Jelzésre:)* de a főosztályvezető úr kiegészíti még. Köszönöm.

DR. GÁL PÉTER főosztályvezető (Agrárminisztérium): Elnézést, azt szerettem volna még mondani, hogy az ePincekönyv rendszer bevezetésével nem kell majd a KSH adataira támaszkodnunk a mustexport tekintetében, úgyhogy itt terveink szerint a jövő évi szüretnél...

ELNÖK: Tehát ez egy könnyebbség lesz, ha jól értem.

DR. GÁL PÉTER főosztályvezető (Agrárminisztérium): ... már pontosabban fogjuk látni azt, hogy hogyan válik el egymástól a bor és a must, illetve pontosan látni fogjuk azt is, hogy milyen áron és milyen fajtákat visznek ki.

Azt gondolom, kicsit így elkalandozva a musttól a kereskedelmi oldalra, hogy nagyon komolyan meg kell nézni azt, hogy a legnagyobb hazai borpiacnak vagy csatornának számító áruházi szegmensben milyen a kereskedelemnek a kultúrája, milyen elvek mentén zajlanak a beszerzések, és ez egy olyan - hogy mondjam? - problémahalmaz, amely nagyon nehezen kezelhető, és azt gondolom, ezért is fontos az, hogy a HNT idén újra leült a kereskedelmi láncok vezetőivel egyelőre csak beszélgetni erről, de hát minden így kezdődik. Másrészt pedig hozzá kell tegyem a versenyszabályokra reflektálva, hogy sokszor a versenyszabályok örvén zajlik a beszerzések által a különböző beszállítóknak, a borászatoknak a versenyeztetése egymás ellen, ami, hogyha elméletileg nézzük, a fogyasztónak nagyon jó, de ha gyakorlatilag nézzük, akkor azt látjuk, hogy az így lenyomott ár nem jelenik meg a polcon vagy nem teljes egészében jelenik meg a polcon, tehát az valakinél ott marad.

Azért kértem szót, és azért ragadom meg ezt az apropót, mert igazából bátorítani szeretném a bortermelőket - a szőlőtermelők számára ez a lehetőség már adott, de a bortermelőket is -, hogy most társadalmi egyeztetésen van az a jogszabálymódosításunk, amely a termelői integrációs szervezetek alapításának és elismerésének a lehetőségét megnyitja a borászok részére is. Itt, ugye, nagyon sokszor nekifutottunk már annak a problémának akár minisztériumi, akár HNT-s oldalról, hogy hogyan közelítsük meg a legnagyobb borértékesítő vállalkozásokat, hogyan ültessük őket egy asztalhoz annak érdekében, hogy ezeket a stratégiai üzeneteket eljuttassuk a részükre, és sokszor - szerintem egyébként alaptalan - versenyjogi félelmekbe ütköztünk. Azt kell hogy mondjam, hogy a termelői integrációs szervezetnek az intézménye az a forma, amely EU-s jóváhagyással ad lehetőséget bizonyos versenyszabályoknak a megkerülésére teljesen legálisan, és ezt pont azért tartalmazza a közös agrárpolitika, mert mindenki számára nyilvánvaló, hogy a mezőgazdaság nem az az ágazat, ahol pont ugyanúgy kell a versenyjogi szabályoknak, versenyjogi elveknek, a gazdasági versenynek érvényt szerezni, mint más ágazatokban. Tehát itt pont a termelőknek a fragmentáltsága okán a horizontális együttműködés nemhogy egy rossz dolog, hanem egy egyenesen kívánatos dolog.

Ezt azért hangsúlyozom még egyszer így, mert a közeljövőben lesz lehetőség arra, amennyiben - mondom még egyszer - a társadalmi egyeztetésen lévő jogszabálymódosításunk megtörténik, hogy legálisan árakról egymással beszélgessenek, kikényszeríthető döntéseket hozzanak borászatok, és azt gondolom, hogy ez az alapja az együttműködésnek. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen ezt az odafigyelést. Akkor szót adhatok Brazzil Dávidnak a várható termés mennyiség kapcsán?

DR. BRAZSIL DÁVID főtitkár (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa): A várható bormennyiség valamivel 3 millió hektoliter alatt van, annyi várható, viszont azért az idei évvel kapcsolatban van egy nagy előrelépés: az új bortörvény végrehajtási rendeleteinek az a része, amely 2021. augusztus 1-jével életbe lépett, kimondta azt, hogy valamennyi kísérő okmányt a HNT ad ki, így nagyobb rálátásunk van a zúzottcefre- és mustexportra, és ezeket származási bizonyítványokon keresztül is le tudjuk vezetni. Ez azért fontos, mert eddig a kormányhivatalokhoz futott be ez az adat, ahonnan nem érkezett tovább, nem ment tovább ez az adat a rendszeren keresztül, hanem megállt a kormányhivatali szinten. Így most, az idei évben, mivel hozzánk fut be az adat, ezen keresztül is egy nagyfokú adattisztítást fogunk tudni csinálni a rendszeren keresztül.

A fogyasztással kapcsolatban annyi, hogy egy jelentős átrendeződés alakult ki az elmúlt időszakban, pontosan az elmúlt öt-hat évnek a folyamatában. Különösen a helyettesítő alkoholtermékek, és itt most már nem az égetett szeszekre és a sörre kell csak gondolni, hanem az úgynevezett alkopopsokra, amelyeket különösen a fiatal generáció fogyasztja. Elnézést kérek, én ezeket csak szmöttyiknek hívom, ezek a különböző színben pompázó köztes alkoholtermékek - azt hiszem, ez a pontos megfelelője -, amelyek vodkából meg nem tudom én milyen alapanyagból készülnek az élelmiszerkönyvnek a különböző gyártmánylapjai alapján vagy engedélyezett gyártmánylapok alapján. Na most, ezek például a fiataloknál olyan szintű elpártolást hoznak, ezek annyira közkedveltek lettek, hogy az olyan termékeket, mint a bort - de talán ugyanez elmondható a bizottsághoz tartozó másik alkoholtermékre, a pálinkára is -, nem annyira trendi fogyasztani. Éppen ezért amit mi mint szakmaközi szervezet csinálni tudunk, az az, hogy azzal a VP-forrással, amit a kormányzat biztosított, és amit remélhetőleg a HNT meg fog nyerni, elnyeri a támogatást rá, annak a célkeresztjében a fiatal generációk lesznek. Ezzel tudjuk azt csinálni, hogy a „hajánál fogva” kell elkezdni az ágazatot kihúzni, tehát a fogyasztóktól kell elkezdni megindítani a dolgot.

Ezt csak azért mondtam, mivel az átalakulás azt jelenti, hogy eddig úgy volt, hogy a belpiac volt a legfontosabb piac, és mellette a felesleget levezettük az exportpiacokon, ezzel szemben az elmúlt időszakban pont abból adódóan, hogy a kereslet folyamatosan csökkent, felértékelődtek a külpiacok, és sajnálatos módon ami a drámát jelenti, a külpiacokon nem kiszerezelt termékeket értékesítünk, hanem lédig borokat, amikben nagyon nagy az árverseny. Ez azt jelenti, hogy a magyar bor körülbelül 40 százalékát nem Magyarországon fogyasztják el, tehát a magyar borfogyasztás úgy néz ki a legújabb adataink szerint - és elnézést kérek, ez elkészült, csak elfelejtettük átküldeni az albizottság tagjai részére, de ezt a héten pótoljuk -, hogy a mi számításaink szerint 20 liter alá csökkent az egy főre jutó magyar borfogyasztás. És hogyha ebbe még beletesszük az aktív borfogyasztókat, tehát kivesszük a 18 év alattiakat - és a hány év fölöttieket, 70 fölöttieket? *(Dr. Brazsil Dávid Szmilkó Gabriellával egyeztet.)* Ja, felül nem szoktuk kivenni, elnézést, akkor az én 101 éves nagymamám is benne van a statisztikában. -, akkor vagyunk egy picivel 20 liter fölött, de összességében 18-19 liter környékén van az egy főre jutó borfogyasztás. És, ugye, azt is nézni kell, amit mondanak, hogy azok a honfitársaink, akik nem Magyarországon dolgoznak, ők is például egy olyan fontos rétege voltak a fogyasztóközönségnek, akik a magyar bort értették és a magyar bort szerették, és most ehelyett ők nagy valószínűség szerint más nemzetek borait fogyasztják. Ezt csak azért tudom mondani, mert amikor Brüsszelben dolgoztam, mi, a magyar kollégák mindig bort ittunk egymás között.

ELNÖK: Helyes! *(Derültség.)* Van-e hozzászóló ehhez a napirendi ponthoz? *(Jelzésre:)* Igen, a NAV képviselőjében Boros Sándor.

BOROS SÁNDOR JÁNOS osztályvezető (Nemzeti Adó- és Vámhivatal Adóügyi Főosztály): Tisztelettel köszöntök mindenkit! Elnézést akkor a tiszteletlenségért, és nem rabolva senkinek az idejét gyorsan bemutatkoznék. Lehet hallani? *(Közbeszólás: Igen.)*

ELNÖK: Meg merem azt kockáztatni, hogy esetleg legyen szíves levenni a maszkot, ha nincs ellenére, mert ezzel sokat segítünk a gyorsíróknak az érthetőség miatt.

BOROS SÁNDOR JÁNOS osztályvezető (Nemzeti Adó- és Vámhivatal Adóügyi Főosztály): Jó. *(Boros Sándor János leveszi a maszkját.)* Köszönöm a szót meg a lehetőséget is. Tehát Boros Sándor vagyok, és az elnök úr mondatához csatlakoznék a jövedéki integrációhoz kapcsolódóan. Ugye, nem is olyan messze, a Zoltán utcában, a központi irányítás szintjén, az Adóügyi Főosztályon létrejött a Jövedéki Eljárási Osztály, jelenleg én annak vagyok a vezetője, és a jövedéki adóztatás kapcsán a szakterület tekintetében mi látunk el feladatokat. Én most, jelenleg a Nemzeti Adó- és Vámhivatal képviselőjeként vagyok itt.

Egy nagyon fontos információ, hogy az integrációhoz kapcsolódóan központi kapcsolattartónak az egysaternás tájékoztatás érdekében az adóügyi szakfőigazgató asszony, Sinkáné dr. Csendes Ágnes lett kijelölve. Őhöz lehet bármikor fordulni, nagyon szívesen segítünk mindenkinek, és szeretnénk a bizottság vagy, bocsánat, az albizottság munkáját, az elnök úr munkáját is támogatni.

Szintén nem rabolva az idejüket, akár a napirendi ponton kívül bármikor, akár most is nagyon szívesen elmondom mindenkinek vagy bárkinek, aki igényt tart rá, hogy hogyan működik az integrációt követően a jövedéki adóztatás akár alsó fokú szervnél, akár központi irányítás szinten, hogyan tagozottak, illetve hogy centralizáltuk a feladatokat.

Amiért feltettem a kezemet, az az, hogy úgy érzem, hogy itt most nekem adatok tekintetében meg kéne szólalnom, és kérem az elnök úr segítségét, mert én most vagyok itt először. Én készültem tagállami adatokkal az adófelfüggesztéses rendszer kapcsán. Úgy gondolom, ezt itt célszerű elmondani.

ELNÖK: Szívesen vesszük.

BOROS SÁNDOR JÁNOS osztályvezető (Nemzeti Adó- és Vámhivatal Adóügyi Főosztály): Akkor elmondom, köszönöm. Az adófelfüggesztéses szállításról fogok most beszélni, az EMCS-ről. Tagállamból behozott 220429 KN-kód alá tartozó lédig szőlőbor, és hektoliterben lesz a mértékegység. 2021. év október 31-éig 1887,65, amit tagállamból behoztak. Ehhez kapcsolódóan elkészítették a munkatársak ugyanezekkel a paraméterekkel, tehát tagállamba kivitt lédig szőlőbor hektoliterben 431 439,39. Tudok még mondani önöknek egy nettó kiviteli összeget, ez értelemszerűen a behozatal, a kivitel összege, ez az érték 429 551,74, és természetesen tudok olyan adatokat is mondani - csak nem tudom, hogy ez még önöknek érdekes-e -, hogy mi volt akár 2020-ban, azzal összehasonlítva, akár százalékosban, hogy ez mennyi visszaesés, nem tudom, ebben segítséget kérek, mert nem tudom, hogy hogyan működnek ezek.

ELNÖK: Igen, nekünk meg az lenne a segítség, hogyha az önök által legyűjtött adatokat a bizottságunk megkaphatná, mert akkor azt a tagoknak meg tudjuk küldeni, ha nyilvánosak ezek az adatok, már így teszem fel a kérdést.

BOROS SÁNDOR JÁNOS osztályvezető (Nemzeti Adó- és Vámhivatal Adóügyi Főosztály): Köszönöm szépen, elnök úr, ezt jelezni fogom az adóügyi szakfőigazgató asszonynak, és én úgy gondolom, meg fogja tudni küldeni az adatokat. Jó?

ELNÖK: Mert akkor mi ezeket szívesen böngészhetjük...

BOROS SÁNDOR JÁNOS osztályvezető (Nemzeti Adó- és Vámhivatal Adóügyi Főosztály): Természetesen.

ELNÖK: ..., tehát ki-ki a saját érdeke szerint, hogy mit szeretne látni belőlük. Ezek hasznos információk lehetnek.

BOROS SÁNDOR JÁNOS osztályvezető (Nemzeti Adó- és Vámhivatal Adóügyi Főosztály): Intézkedni fogok, hogy megkapják.

ELNÖK: Ha bármilyen zárolási oka nincs ezeknek az adatoknak, akkor szívesen vennénk.

BOROS SÁNDOR JÁNOS osztályvezető (Nemzeti Adó- és Vámhivatal Adóügyi Főosztály): Ezek aggregált adatok, úgy gondolom, hogy nincsen.

ELNÖK: Köszönöm. És amit említett a főigazgató asszony kapcsán a tájékoztatás és az alá-fölrendeltségi viszony tekintetében, vagy nem is tudom, hogy ezt hogy kell kifejezmem, megkérném, megköszönném, hogyha az ő elérhetőségét a titkárságunk felé megadná, és azt mi közreadnánk az itt lévő albizottsági szereplőknek.

BOROS SÁNDOR JÁNOS osztályvezető (Nemzeti Adó- és Vámhivatal Adóügyi Főosztály): Természetesen, semmi akadály.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

BOROS SÁNDOR JÁNOS osztályvezető (Nemzeti Adó- és Vámhivatal Adóügyi Főosztály): Én köszönöm a lehetőséget.

ELNÖK: Van-e további kérdés, észrevétel? *(Senki nem jelentkezik.)* Ha nincs, akkor köszönöm szépen, a 2. napirendi pontot lezárom.

Kereskedelmi főzdek HORECA szektorban elszenvedett pálinka értékesítési kiesésének átmeneti támogatása

A 3. napirendi pont a kereskedelmi főzdek HORECA szektorban elszenvedett pálinkaértékesítési kiesésének átmeneti támogatása kérdésköre. A PNT, a Pálinka Nemzeti Tanács elnökének, Mihályi Lászlónak adok szót.

Mihályi László tájékoztatója

MIHÁLYI LÁSZLÓ elnök (Pálinka Nemzeti Tanács): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Én is köszöntök mindenkit! Maga a Covid-járvány alatt többször kezdeményeztük a kormányzat felé, hogy az ágazatot különböző irányzatokból segítsék meg. Az első alkalommal még bekerültünk abba a körbe, amely járulécsökkentést kapott, a második és a harmadik hullám alatt viszont sajnos kimaradtunk már a támogatásból, nem csak mi, tudom, hogy ugyanúgy a többi beszállítói kör is, ez volt a kormány döntése. Ezért fordulnánk mi is most az Agrárminisztériumhoz egy

HORECA-s szektorban, kimondottan a HORECA szektorban elszenvedett értékesítési kiesés átmeneti támogatása iránti kérelmünkkel.

Levezettük, ha gondolja az elnök úr, elmondom, számításokat is végeztünk rá. Kimondottan csak a HORECA szektorban 1 HPA-nál a kiesés mértékére 150 ezer forintos segítséget kérnénk. A bázisidőszak a 2018. IX. hó 1-től 2020. II. hó 8-áig terjedő 18 hónap lenne, és az időszak, amire a támogatást szeretnénk, az pedig 2020. IV. hó 1-től '21. IX. hó 30-áig terjedő 18 hónap. Átlagosan az éves pálinkaértékesítés 575 ezer hektoliterfok közül mozog jelenleg, ennek körülbelül a 45 százaléka megy a HORECA szektorba, ez 260 ezer hektoliterfok. A visszaesés mértéke a 18 hónap alatt kábé 70 százalék. Hogyha ezt felszorozzuk, akkor 2700 HPA-nál tartunk. Mivel ennek egy része...

ELNÖK: Mi a mértékegység? Bocsánat!

MIHÁLYI LÁSZLÓ elnök (Pálinka Nemzeti Tanács): HPA.

ELNÖK: Az mi?

MIHÁLYI LÁSZLÓ elnök (Pálinka Nemzeti Tanács): Abszolút alkohol fokban számolva, bocsánat! Hektoliterfokban, hogyha úgy számolnánk, akkor ez a százszorosa.

Mivel nagykereskedésen keresztül is megy azért a HORECA szektorba, így mi ezt nagyjából lefeleztük, összességében azt gondoljuk, hogy ez egy 200 millió forint körüli támogatás lenne a szakma részére. Ez egy pesszimista számítás. Optimista esetben maximum 300 milliós költség lenne ez a kormányzat felé. Ebben kérnénk majd az elnök úr segítségét is, hogy esetlegesen egy pozitív irányba indulhasson el ez a támogatás.

Hozzászólások, kérdések, válaszok

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nyilvánvaló, hogy a szakmai képviselet, mármint a minisztériumi képviselet kapcsán két minisztérium van jelen, Bogdány Viktor a Pénzügyminisztérium képviseletében van itt, a főosztályvezető úr pedig az Agrárminisztérium csapatát vezeti. Én azt kérem szépen, hogy egy feljegyzés kíséretében legyenek szívesek ezt a felettesüknek továbbítani - ha pontosító adatok kellene, akkor, kérem, vegyék fel a kapcsolatot Mihályi Lászlóval -, mert azért egy 70 százalékos visszaesés elég durva. Itt azért erre az adatra talán oda kellene figyelni, hogy a vírushelyzetet és a HORECA szektorban tapasztalható vendéghiányt az egyik legjobban megszenvedő beszállítói ágazatról van szó. Míg a borászatoknál említettük, hogy nyilvánvaló, hogy nem tudja a nyereségességet és a hasznosságot pótolni az állami segítség, itt már a túlélési szintek kerültek veszélybe a pálinkafőzdeknél, lepárló üzemeknél. És, kérem szépen, hasonlóan, mint a borászati üzemeknél, ahol ez egy kidolgozott elv szerint működik jelenleg is, ezt a lepárló üzemeknél is párhuzamosan ezzel a metodikával be kellene vezetni.

Van-e kérdés, észrevétel ehhez a kérdéskörhöz? *(Jelzésre:)* Igen. Steinmetz Ádám képviselőtársamnak adok szót.

DR. STEINMETZ ÁDÁM (Jobbik): Köszönöm, elnök úr, és köszönöm az elnök úrnak is a beszámolót. Említette, hogy a HORECA szektorban 70 százalékos a visszaesés. Nem tudom, említette-e - hogyha igen, csak elkerülte a figyelmemet, akkor elnézést kérek -, hogy ez a visszaesés nominálisan mennyi. A pálinkafőzdek bevételeinek kiesését forintban hogy kell érteni, mekkora - hogy úgy mondjam - kár érte

ezt a szektort a koronavírus-járvány következtében és az ennek következtében kialakult forgalom-visszaesés miatt?

MIHÁLYI LÁSZLÓ elnök (Pálinka Nemzeti Tanács): Köszönöm szépen a kérdést...

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót.

MIHÁLYI LÁSZLÓ elnök (Pálinka Nemzeti Tanács): Igazából forintálisan nem számoltuk ki, mert minden egyes főzdenél más és más. Van olyan főzde, amelynél nem 70 százalék, hanem 90 százalék fölötti a visszaesés, és van olyan főzde, amelynek sikerült más irányban értékesítenie a pálinkáját, ugye, online értékesítési csatornákat nyitottak meg, vagy akinek volt, az egy kicsit magasabb szintre emelte ezt a csatornát. Tehát visszabontva a főzdekre nem tudunk összegeket mondani. Azt látjuk, hogy a HORECA szektorban még az újraindítás után is nagyon nehéz volt pálinkát értékesíteni, sokkal kisebb mennyiségekben rendeltek, mert a bezárás szinte egyik napról a másikra történt, akkor azokat a termékeket, amelyek romlandók, az éttermekből, vendéglátóhelyekről elvitték, megpróbálták saját céljaikra felhasználni, de a pálinka nem ilyen volt, az nem romlandó, az ott maradt a polcon, és amint megnyitottak, maximum egy-két üveget rendeltek, mert ott volt a készlet, amivel utána nyitni tudtak. Ugye, míg a sört például visszaszállították, mert romlandó áru volt, addig a pálinkával ez nem történt meg. De forintosítani nem forintosítottuk, főleg úgy nem, hogy cégenként, de a visszaesést, ezt a 70 százalékot biztosan tudjuk állítani a visszajelzések alapján.

ELNÖK: De én javasolni merészkedem, hogy erre tegyenek egy kísérletet, mert lehet, hogy ezt a kérdést más is fel fogja tenni, hogy akkor körülbelül egy hektoliterfok mennyibe kerül átlagosan előállításra. Ennek biztos vannak valami szűkített önköltségi adatai, gondolom én. Azt én értem, hogy eltérőek a kisüzemi, kézműves lepárlók és esetleg egy nagyüzem, amely nagyobb kapacitású, ilyen biztos van, aztán rengeteg, nagyon jelentős eltérés lehet az adott gyümölcsfajták kapcsán, hogy mit dolgoztak fel éppen, itt borzasztó árkülönbségek vannak, egy málna vagy egy szilva között, és még sorolhatnám, erdei gyümölcs, bogyós gyümölcs, hát azoknak horribilis az ára, de ezek nem képeznek általában nagy tömeget, hiszen egy szűk szegmens hajlandó nagyon sokat fizetni érte. De valószínű, hogy a tömegtermékek - elnézést, hogy most így mondtam! -, a tömegmennyiségben feldolgozott termékek, a klasszikus alma, szilva, körte, szőlő, netán most sárgabarack, amiből az idén volt úgy-ahogy, eddig két évig elfogyott, de ott is jelentős áremelkedés történt, ennek valószínű hogy van egy átlagos egy hektoliterfokra levetített előállítási költsége, és akkor ezen az úton lehetne menni, hogy mennyi volt, a 70 százalék hány hektoliterfokot jelentett az összkitérési visszaesésben, na, és akkor már ott is vagyunk a szorzás utolsó műveleténél, hogy megkapjuk ezt az összeget. Szóval ezt érdemes lenne megcsinálni.

MIHÁLYI LÁSZLÓ elnök (Pálinka Nemzeti Tanács): Egy ilyen számot azért számoltunk, tehát azért jeleztük a 150 ezer forintot HPA-nként, 1500 forint hektoliterfokonkénti önköltséges árat számoltunk ki.

ELNÖK: Na, hát ez már jó kiindulási alap, akkor ebből már lehet számolni.

MIHÁLYI LÁSZLÓ elnök (Pálinka Nemzeti Tanács): Ez egy átlagár természetesen. Ugye, egy málnánál vagy egy feketeribizlinél, akár egy baracknál ezt

nem lehet figyelembe venni, de mondjuk egy szőlőt vagy egy almát ennél jóval olcsóbban is ki tudunk hozni. Ez az 1500 forint tehát egy átlagos ár volt.

ELNÖK: És akkor mennyi volt a hektoliterfokban a visszaesés? Olyan adat van?

MIHÁLYI LÁSZLÓ elnök (Pálinka Nemzeti Tanács): Igen. 575 ezer hektoliterfok az éves adat, és ebből a visszaesés, hogyha ennek a 45 százaléka megy a HORECA szektorba, akkor 260 ezer hektoliterfok. Ugye, 70 százalék visszaeséssel a másfél év alatt ez 270 ezer hektoliterfok.

ELNÖK: Ühüm.

MIHÁLYI LÁSZLÓ elnök (Pálinka Nemzeti Tanács): Mi úgy gondoljuk, hogy ennek a felét... Mert, ugye, nagyon sok megy a HORECA szektorba a nagykereskedőkön keresztül, viszont a nagykereskedő máshova is értékesít, tehát azt nem nagyon tudjuk nyomon követni, hogy nagykereskedőkön keresztül mennyi megy a HORECA szektorba. Mi tehát 1350 HPA-val, tehát 135 ezer hektoliterfokkal számoltunk, és akkor így jött ki a nagyságrendileg 200 millió forint.

ELNÖK: Ühüm, értem. Jó, rendben, a számítást szerintem változatlanul érdemes pontosítva elvégezni...

MIHÁLYI LÁSZLÓ elnök (Pálinka Nemzeti Tanács): Jó.

ELNÖK: ..., hogy legyen egy bruttó szám az ágazatot ért veszteség tekintetében forintosítva.

MIHÁLYI LÁSZLÓ elnök (Pálinka Nemzeti Tanács): Természetesen.

ELNÖK: Van-e esetleg további kérdés, észrevétel? *(Senki nem jelentkezik.)* Ha nincs, akkor a 3. napirendi pontot lezárom.

Egyeztetések kezdeményezése Nemzeti Adó- és Vámhivatallal az elszámolási veszteségnormáról

A 4. napirendi pontot megnyitva újra az elnök úrnak adok szót, ezt a veszteségnormák tekintetében tűztük napirendre.

Mihályi László tájékoztatója

MIHÁLYI LÁSZLÓ elnök (Pálinka Nemzeti Tanács): Köszönöm szépen. Én abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy én már Boros úrékkal a múlt héten találkoztam, mind a főigazgató asszonnyal, mind a helyettes államtitkár asszonnyal, és velük is beszélünk arról, hogy vissza kellene térnünk a veszteségnorma-számításhoz. Ugye, 2017 novemberében került köröztetésre a 45/2016-os NGM-rendelet módosítási tervezete, ott azért elég sok kört futottunk, szakmai szervezetek, a minisztérium és a NAV delegáltjai. A nemzeti tanácsnak volt egy javaslata, hogy a módosítást hogyan kellene elvégezni. Nem szeretnék végigmenni ezeken a pontokon. Mi azt javasoltuk, hogy mint gyártási veszteség 3 százalék és tárolási veszteség havonta 0,25 százalék legyen elszámolható annak alapján, hogy mennyi folyik át a szeszmérő gépeken. Erre akkor kaptunk a minisztériumtól egy... Tehát igazából az ott részt vevők egyetértettek ebben az álláspontban, és így jöttünk el a minisztériumból akkor. Majd a módosítás sajnos másképp történt, amit úgy indokoltak, hogy nem mindenhol van szeszmérő gép,

nemcsak a pálinkafőzdekre kell itt gondolnunk, hanem a hidegúti előállítókra is, és mivel ott nincs szesz mérő gép, így ez nem teljesen kivitelezhető, és félnek attól, hogy többszörösen próbálnának néhányan elszámolni veszteségnormát, mert azzal, hogy egy terméket utána feldolgoznak, újból megjelenik növekményként, és esetlegesen ezért többször tudnának technológiai veszteséget elszámolni. Tehát a végtermék megfogalmazása lett volna az a megfelelő szerintük, ahogy a technológiai veszteséget majd el lehet számolni.

Ez a végtermék megfogalmazása, ez úgy hangzik, hogy az előállított termékmennyiség, amelyet szabadforgalomba bocsátott, és adófelfüggesztési eljárás keretében feladott, ez képezi ezek után az elszámolási alapot. Sajnos azt tapasztaltuk, hogy a gyakorlat ennél azért egy picit bonyolultabb lesz. A tárolási veszteség elszámolása az esetek döntő többségében rendben megtörténik, gyakorlati tapasztalat az, hogy a NAV által használt program átlagkészlet-számítása esetenként eltér az adóraktári engedélyesek által használt programok generálta átlagkészlettől, de ez még nem olyan jelentős, és ez nem okoz nagyon nagy problémát. A technológiából adódó veszteség elszámolása már több problémát vet fel. Az igazgatóságok nem egységesen alkalmazzák az elszámolásokat. Vannak olyan igazgatóságok, amelyek nem számolják el azzal a címszóval, hogy az nem jár, részletesebben ezt nem is indokolják.

Egyes igazgatóságok eddig rendben elszámoltak, azonban felröppent egy olyan hír, hogy a 2021. évre vonatkozó elszámolási időszakban nem számolják el, ennek az indoka a szabályozás szövegszerűségének hibája. A jogszabályban a „szabadforgalomba bocsátás és adófelfüggesztési eljárásban” szöveg szerepel. Megítélésük szerint ilyen termék nincs, mivel egy terméket vagy szabadforgalomba bocsátunk vagy adófelfüggesztéssel adunk fel. Ez igaz, azonban itt egyértelműen egy helytelen megfogalmazásról van szó, azt gondolom, hogy ott az „és” helyett egy „vagy”-ot kellene betennünk, mert olyan tényleg nincs, hogy szabadforgalomba bocsátjuk és adófelfüggesztéssel is eladjuk.

Tekintve, hogy 2017. július 1-jétől folyamatos probléma van a veszteségelszámolással, az eddig elszámolt 3 százalékos technológiából adódó veszteség nélkül, azt gondoljuk, nagyon komoly adóköteles hiányok fognak szerepelni majd az elszámolásokban.

Végül a kiszerelesre, palackozásra elrendelt 1 százalékos veszteséget határoztak meg a szabályok. Ennek a számítása szintén nem egységes. Egyes igazgatóságok helyesen a kiszerelet termék mennyiségére, más igazgatóságok viszont a szabadforgalomba kitárolt mennyiségre számolják el helytelenül az 1 százalékos. Ebben is kérnénk a hatóságot, hogy ezt próbáljuk egységesen kezelni, és ezt még az elszámolási időszak előtt jelezni a megyei osztályoknak. Köszönöm szépen.

Hozzászólások, kérdések, válaszok

ELNÖK: Köszönöm szépen. Azt gondolom, hogy az, hogy az igazgatóságok különféle képpen értelmezik az eljárásrendeket, az csak egy vezetői döntéssel írható felül - mindenféle képpen ösztönözném a NAV jelen lévő képviselőjét, hogy ezt a problémát továbbítsa a felettes szerveknek. Mondhatnám, hogy az nem lehet, hogy egy jogszabályt többféle képpen értelmezzék az igazgatóságok. Én értem azt, hogy lehet, hogy szövegezési pontatlanság van a jelenlegi jogszabályban, de ilyenkor, ugye, visszanyúlunk a jogalkotó eredeti szándékának a kutatásához, hogy mit szeretett volna ott a jogalkotó annak ellenére, hogy a jogszabály szövege netán most félreértelmezhető, és amennyiben ez törvény, akkor csak törvényalkotással lehet módosítani. Arra most nem sok esély lesz, mert egy négyéves ciklus zárása közelében vagyunk, érdemi szakmai törvénykezés a jövő év első két hónapjában nem lesz, nem tervezi a kormány és a parlament, ez azt jelenti, hogy csak az új kormány megalakulása után lesz érdemi

jogszabályi beavatkozás, addig tehát mindenféleképpen a felettes szervek, legyen az államtitkárság, Izer Norbert vagy aki ebben a rendben ott kell hogy állást foglaljon, hogy hogyan kell értelmezni ezt a kérdést, ezt tudom javasolni. Nyilvánvaló, hogy a jogszabályi módosítást pedig szintén majd a minisztérium, Bogdány Viktorék majd megpróbálják értelmezni, kezelni, hogy mi is itt a vélhető problémát okozó mondatkörnyezet, és mi volt a jogalkotók eredeti szándéka.

Valóban sok helyről, nemcsak a PNT vezetése részéről, hanem az átlagos, hétköznapi párlatot, pálinkát előállítók körében is azonnal jelentkezett ez a probléma a veszteségnormánál, és a helyzet az, hogy úgy lettek kvázi jogszabályt sértő vállalkozások, hogy ők maguk ugyanazt csinálják harminc év óta ugyanazzal a renddel, ugyanazzal a normával, ugyanazzal a szeszfokmérővel és palackozóval és minden egyébbel, és közben a jogszabály változása miatt most ők nem tartják be a veszteségnormákat, és ezért fenyegetettséget éreznek, hogy most el fognak velük szemben járni. Ezt valahogy helyre kellene billenteni, nem kérdéses, hogy nem elősegítve a jogszabály tudatos kikerülésére irányuló tevékenységet, ezt nem kérhetjük senkitől. De azt, hogy akik ezzel a technológiával régóta, főleg a pálinka nevéért, becsületéért és minden egyébért dolgozva végzik a tevékenységüket, és most a jogszabályváltozás miatt egyszer csak kvázi csalók lettek, ezt nehezen fogadja el a pálinkalepárló szakma, és valószínű, hogy ezt korrigálni is kell.

Van-e kérdés, észrevétel ehhez a napirendi ponthoz? Ha jól értettem, a beszélgetés egy soron már megtörtént, úgyhogy akkor szívesen halljuk, hogy a szakmai vezetés mit gondol erről.

BOROS SÁNDOR JÁNOS osztályvezető (Nemzeti Adó- és Vámhivatal Adóügyi Főosztály): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Igen, megtörtént a beszélgetés. A Mihályi úr által jelzett problémát már a beszélgetés előtt érzékeltük. Most - hogy fogalmazzak akár jegyzőkönyvben vagy jegyzőkönyvön kívül? - egy félreértés van. Jelenleg nincs úgy értelmezve a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál a veszteségek elszámolásánál, hogy a szabadforgalomba bocsátott és adófelfüggesztés, hogy azt csak együtt lehet értelmezni. Ahogy eddig is, ezután is elszámolják a munkatársak a veszteségeket. Fel is mértük egy hónappal ezelőtt, hogy miből lehet a probléma. A felmérés arra mutatott rá, hogy legalábbis mi szintén nem érzékeltünk problémát akár a kiszerezési veszteségnél, akár a sörnél, a 3 vagy 4 százalékot, attól függően, hogy szűrt vagy szűretlen, a kiszerezett mennyiségre számolják el.

Én abban kérek nagy tisztelettel segítséget és támogatást, ha Mihályi úr leírná, hogy konkrétan hol van a probléma. Én vállalom azt a NAV részéről, a magam részéről, hogy lehet, hogy én vagy mi mértük fel hibásan, de a gyakorlat egységes, és a kollégák év végével is megfelelően fogják alkalmazni a jogszabályi rendelkezéseket, hogy elszámolhatóak legyenek a veszteségek, akár tárolási, fejtési, kiszerezési, és értelemszerűen hogyha e fölött van még, a technológiai veszteség, ha, és nagyon fontos szabály az eddigi szabályozásban, hogy csak tényleges veszteséget lehet elszámolni. Tehát ha továbbra is van még tényleges veszteség, alkalmazni fogják a technológiai veszteséghez vagy gyártáshoz kapcsolódó max. 3 százalékot. Ennyit szerettem volna mondani.

Nem akarom elvenni a szót a pénzügyminisztériumi kollégámtól, de ő majd sokkal jobban meg fogja fogalmazni, hogy a jelenleg hatályos jogszabályi környezet milyen tág teret biztosít az adózók részére, hogy ami szövegezés benne van a jogszabályban, történt egy módosítás a veszteségnormát érintő szabályokat érintően, és hogy lehet megállapítani egyedi veszteséget, akár ami még nincs is benne az adott rendeletünkben, hogy a gazdálkodók a tényleges veszteséget még jobban el tudják számolni, hogy ne kerüljenek olyan helyzetbe, hogy adót kell fizetniük.

Úgyhogy sommázva én azt kérem, és így tudunk segíteni, hogy konkrétan hol fordult elő, kinél fordult elő, akár az iratok megküldésével is, és ahogy az elején ígértem, mindenben támogatjuk akár a Pálinka Nemzeti Tanácsot, akár az albizottságot, már csak azért is, mert azt elfelejtettem mondani, hogy év elején, amikor az integrációt követően felállt az új rendszer, meg lett fogalmazva a támogató és a szolgáltató jelleg. És hogyha esetleg bármilyen dezinformáció történt ebben az évben, és valószínűleg azért jelezte ezt Mihályi úr, elnézést kérek, mi ezt kezeltük, úgy tudom, egységes a gyakorlat.

Még annyit végezetül, hogy igen, egyeztettünk Mihályi úrral, és annyiban maradtunk - és kérem ezt megerősíteni vagy megcáfolni -, hogy a jövő év I. negyedévében elkészítenek a veszteségnorma-értékekre, -mértékekre egy szövegjavaslatot, és azt megküldik a NAV-nak, mi pedig azt természetesen áttekintjük. Jeleztük, hogy támogatni mi nem tudjuk, de áttekinteni át tudjuk a javaslatokat. Köszönöm a szót, elnök úr, ennyit szerettem volna mondani.

ELNÖK: Bogdány Viktor!

DR. BOGDÁNY VIKTOR FERENC jövedéki adóügyi referens (Pénzügyminisztérium): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Jelenlévők! Néhány gondolattal szeretném kiegészíteni a NAV-os kolléga által elmondottakat. Ugye, vannak bizonyos problémák, és ezeknek az egyik lehetséges útja lehet a jogszabályi módosítás. *(Megszólal a mobiltelefonja.)* Elnézést! Tehát a jogszabályi módosításnál egyrészt az is kérdéses, amit már az elnök úr említett, hogy technikailag hogyan lehetséges és milyen időtávval, másrészt pedig azt minden jogszabályi módosításnál érdemes látni, hogy minden módosításnak vannak előnyei és hátrányai. A veszteségnormáknál mi, ugye, abból indulunk ki, illetve abból kell kiindulni, hogy ezek a veszteségnormák az alkoholtermékekre vannak kitalálva, és abba nem csak a pálinkafőzdek tartoznak bele, és mindig, hogyha valami változtatás van, akkor végig kell gondolni azt, hogy annak mi lesz a hatása.

Amit most, ugye, sérelmeznek a pálinkafőzdek, hogy hogyan lett megcsinálva ez a technikaivesztés-norma néhány évvel ezelőtt. Ugye, az volt a baj, hogy vagy a szabadforgalomba bocsátott mennyiség, vagy az adófelfüggesztéssel kitarolt, feladott termékmennyiség az, ami a vetítési alapját képezi ennek a technikaivesztés-normának. Na mármost ennek az volt az indoka, hogy az adott gazdálkodónál előállított végtermék mennyiségére akartuk a veszteséget elszámolni, és ezt hogyan lehet definiálni? Sajnos ahány technológia, annyiféle végtermék van, ugye, nem mindegy, hogy pálinkafőzderől vagy más alkoholtermék-előállítóról, a hidegútiakról beszélünk, és még egy adott gazdálkodónál is attól függ a végtermék, hogy éppen milyen pozícióban van, mert egy ugyanolyan termék lehet az egyik gazdálkodónál végtermék, a másik gazdálkodónál pedig köztes termék. Hogyha tehát azt a megfogalmazást tettük volna be a végrehajtási rendeletbe, hogy a vetítési alap a végterméknek a mennyisége, akkor meg kellett volna határozni a végterméket, hogy mit értünk ez alatt. Ezt úgy oldottuk meg a NAV javaslatára, hogy ami onnan, az adott adóraktárból kikerül, az lett meghatározva vetítési alapként. Ez nagy átlagban egy valóban jó megoldás, hogyha azt feltételezzük, hogy úgy történik a technológia, hogy van valami alapanyag, abból lepárolnak, átmegy a szokásos technológiai folyamaton, majd elkészül a végtermék, és akkor azt piaci forgalomba hozzák. Kétségtelen, ennek a megoldásnak az a hátránya, hogy ha a gyártás és a szabadforgalomba bocsátás valamilyen okból mennyiségileg jelentősen eltér, akkor ez gondot okozhat. Ennek a megoldására azonban egyedi veszteségnorma-megállapítására is van lehetőség, és ezzel véleményünk szerint áthidalható ez a probléma.

Az, hogy egyes NAV-szervek eltérőképpen értelmeznek egy jogszabályi rendelkezést, az egy nagyon nem kívánatos jelenség, de kétségtelenül előfordul az életben, meg mindig is elő fog fordulni. Erre a NAV központja tud ráhatást gyakorolni, egyetértek az elnök úrral abban, hogy központilag biztosítani kell, hogy a jogalkalmazó hatósági szervek azonosan értelmezzék ugyanazt a szabályt. Ezt tehát ki kell kényszerítenie a NAV központjának, szerintem erre ez a megoldás.

Ennek a problémának a jogszabály-módosítással való megoldásával kapcsolatban vannak kétségeim, hogy az előrevezető lenne-e. Még egy dolog, ami érthetőbbé teszi ezt az egész dolgot. Ugye, miért került be a technológiai veszteség? Azért, mert a korábbi rendszerben, még a régi Jöt. alatt volt az a bizonyos 6 százalékos tárolási veszteség, és ezeket a technológiai veszteségeket ott számolták el a gazdálkodók. Most az új rendben az volt a szándék, hogy minden kerüljön a helyére, a tárolási veszteség, az valóban a tárolt mennyiségre vonatkozzon, és az egyéb veszteség legyen elszámolva a technológiai veszteségben. Ezt igyekeztünk megteremteni. A gyakorlat láthatóan nem mindig és nem zökkenők nélkül alakult át, de reméljük, hogy azért előbb-utóbb át fog alakulni. Illetve azt gondolom, hogy természetesen lehet jogszabályi módosításban is gondolkodni, de, mondom, hogyha át akarunk térni arra a megoldásra, hogy beírjuk, hogy végtermék vagy előállított termék, akkor majd azt vagy valamilyen NAV-eljárásrenddel vagy egy jogszabályi meghatározással meg kell határozni, hogy mit értünk alatta, és az nem lesz olyan egyszerű, mert sokféle technológia, sokféle gazdálkodó és sokféle érdek van. Tehát más megoldásnak majd lesznek más hátrányai is. Ennyit szerettem volna elmondani. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e további kérdés, észrevétel? *(Jelzésre:)* Igen, Mihályi László!

MIHÁLYI LÁSZLÓ elnök (Pálinka Nemzeti Tanács): Köszönöm szépen. Évek óta próbálunk ezen túljutni, mindig az egyéni veszteségnorma megállapításánál lyukadunk ki a minisztériummal. Azt gondolom, nem teljes megoldás. Egy fahordós érlelésnél minden egyes alkalommal új veszteségnormát kéne megállapítani, mivel minél többet használják a fahordót, minden egyes alkalommal más lesz a veszteségnormája. Ahogy mondta is Bogdány Viktor, igen, vannak, akiknek ez jó, vannak, akiknek nem, pont a mi részünk az, akiknek nem, tehát mi ezért próbálunk rajta módosítani.

Azt meg tudom erősíteni, hogy Boros úrékkal abban maradtunk, hogy januárban erre vissza fogunk térni, és mi leteszünk egy javaslatot az asztalukra. Kicsit másképp fogalmaznám meg, mint ahogy ő mondta, nem azt mondta, hogy..., tehát meg fogják nézni, és ha lehet, akkor támogatják - én így emlékszem a mondatra. Nem azt mondták, hogy biztosan fogják tudni támogatni természetesen, végig fogják nézni, és végigegyeztetjük ezeket a témákat.

Meg fogom kérni azokat az adatokat, hogy kinél történtek meg azok a jelzések, hogy nem fogják elszámolni nekik a veszteségnormát, mert ilyen telefonszámra több főzdetől is kaptunk. Úgyhogy megígérem, hogy eljuttatom a NAV-hoz, hogy honnan jöttek ezek az információk, hogy ők úgy értelmezik, hogy az „és” helyett ott „vagy” kellene, és emiatt ők nem akarják az elszámolásnál figyelembe venni a 3 százalékos veszteséget.

Igazából amikor a főzdeknél próbálunk arrafelé menni, hogy minél nagyobb hozzáadott érték legyen, érleljük a termékeket, ágyazzuk a termékeket, pihentetjük a termékeket, ott azért, ugye, maga a veszteség akkor keletkezik, amikor elkészítjük, amikor lefőzzük a terméket, és nem akkor, amikor forgalomba helyezzük. Lehet, hogy abban az időszakban éppen nem is tudtunk forgalomba helyezni, mint most éppen a covidos időszakban, ennek ellenére a főzések azért nem teljesen álltak le, készletre is

dolgoztak a főzdek. Tehát kíváncsi leszek azért az idei évnek az elszámolásaira, hogy hogyan fognak beleférni a főzdek, mert nagyon sok került készletre, és maga a veszteség most képződik, és nem akkor, amikor eladjuk őket. Ugye, ha csak abból indulunk ki, hogy a Weszyczki-féle szeszmérő gépnek 1 százalékos a veszteségnormája, tehát 1 százalék a tűréshatára, mikor lefolyik a gép szerint száz liter, akkor a tartályban nincs, csak 99. Akkor átszivattyúzzuk, szűrjük a terméket, a szűrőben rengeteg marad. Nem mindegy, hogy egyszerre több ezer palackot palackoz le valaki, vagy csak száz üveget. Van olyan főzde, amely éppen a megrendeléseket palackozza csak le, tehát naponta 6-7 féle terméket szűr, akár 2-3 kartonnyi terméket, és a szűrőben rengeteg veszteség van. Ezekre, én azt gondolom - és most én is azt kérem, hogy erősítsen meg, vagy cáfoljon meg, Boros úr -, a NAV-nak nincs kapacitása, hogy naponta, hetente, kéthetente kihívjuk őket egyedi normák megállapításához.

Közösen tehát egy olyan normát kellene megállapítanunk, hogy azok, akik nem szeretnék megkerülni a szabályokat, hanem rendesen szeretnék dolgozni, azok beleférjenek abba. 2017-ben, én úgy emlékszem, pont Boros úr ült itt az albizottságban, amikor azt kérdeztem meg tőle, hogy hány olyan kereskedelmi főzde van, amely az akkori veszteségnormának a 99,5 százalékát kihasználta mindig. A válasz az volt, hogy nem nagyon volt ilyen. Nem szeretnék megbántani senkit, ez egy másik ágazatra volt inkább jellemző, ahol nagyon nagy termékek vagy nagyon nagy mennyiségek forogtak számon, és ott igenis előfordult, hogy maximálisan kihasználták a lehetőségeket. Akkor azokat kell talán egy kicsit jobban ellenőrizni.

Nekünk ez a fajta jogszabályi módosítás nem igazán kedvezett, sőt nemhogy nem kedvezett, hanem hátrányokat okozott. Továbbra sem tartom az egyedi normát megfelelőnek ahhoz, hogy kétszáz kereskedelmi főzdeben ezt el tudjuk végezni, mellette nemcsak a kereskedelmi főzdeknél kell azért, hanem valamikor, amíg volt adó, addig a bérfőzdekben is nézték azt, hogy belefért-e az átfolyt mennyiség, mondjuk az óránál meg a mintánál vett mennyiség megvolt-e, de, ugye, ott most már nem kell adót fizetni, tehát ebből a szempontból a bérfőzdek nem érintettek most már.

Én azt kérem, hogy mi el fogunk készíteni egy javaslatot, és szeretném, hogyha azt mind NAV-szinten, mind pedig minisztériumi szinten végig meg tudnánk tárgyalni, és próbáljunk egy kedvezőbb megoldást találni erre. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Igen, ehhez a napirendi ponthoz még akkor megadom a szót a NAV képviselőjének.

BOROS SÁNDOR JÁNOS osztályvezető (Nemzeti Adó- és Vámhivatal Adóügyi Főosztály): Köszönöm szépen, elnök úr, mivel meg lettem szólítva. Tisztelt Hölgyek, Urak! Sajnos nem én ültem itt akkor, én most vagyok itt először, de természetesen ugyanúgy vállalom, amit a kollégám, aki annak idején ezt a területet felügyelte, mondott, az ő szavait is.

A pontosítást köszönöm. Igen, megbeszéltük, hogy januárban elkészül egy javaslat. Amit én megfogalmaztam, azt úgy értettem, hogy természetesen áttekintjük, de mivel a Nemzeti Adó- és Vámhivatal nem jogszabályalkotó, nem jogszabály-előkészítő, hanem az adott rendelkezéseket hajtja végre, olyan dolgot nem tehet, hogy valamit mondjuk úgymond támogat, de át tudja tekinteni, részt tud venni a munkában.

Amit még szeretnék mondani, amivel kezdtem is, visszacsatolva az elnök úrhoz, hogy igen, a központi irányítás mindenben segít. Amit kérek, hogy mivel azért ezek az adott élethelyzetek, jelzések tényleg konkrétak, adott ügyhöz, adott beadványhoz kapcsolódnak, kapjuk meg a tájékoztatást, és akkor áttekintjük, és mindenben segítünk. Köszönöm a szót, elnök úr, befejeztem.

ELNÖK: Én is köszönöm szépen a pontosítást és az értelmezést.

Én optimista vagyok, egyrészt mert már létrejött egy beszélgetés, itt egy pontosításra fog sor kerülni, egy behatárolása a fellelt problémák tekintetében, és induljunk el ezen az úton! Itt természetesen nem várhat senki sem garanciát, hogy látatlanban elfogadjuk a te ötletedet - hogy most így fogalmazzak egyszerűen -, de hogy érdemileg ezzel foglalkozni kell, arra, most már néhány év távlatából merem azt mondani, hogy elérkezett az idő, hogy megnézzük ezt az igényt, amit a Pálinka Nemzeti Tanács a tagjain keresztül tapasztal.

Ha további kérdés, észrevétel nincs ehhez a napirendi ponthoz (*Senki nem jelentkezik.*), akkor ezt lezárom.

Egyebek

Az egyebekben, amit megnyitok, csak azt szeretném jelezni, hogy Jásdi úr, a Pannon Bormíves Céh és a borászok alapítványa nevében egy eljárási anomáliát és rendet írt le, és ennek a hátterét. Úgy tudom, ezt munkatársaim odaadták a jelenlévőknek. Én ezt tanulmányozásra szánom, többet nem tudok ezzel tenni, de merem mondani, hogy szíves figyelmébe ajánljuk a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa jelen lévő képviselőinek, hiszen itt az ő tevékenységükre is történik utalás - most elmegy a hangom, elnézést kérek! Amennyiben olyan kérdéskör vetül fel a gondolatsorban - most így mondom -, amely egy általános problémakört jár körbe, és ez máshol is tapasztalható, a HNT máshol is lát ugyanilyen problémát, más borvidékeken, akkor, ugye, az eljárási rendünk ilyenkor az, hogy a HNT-hez fordul - mindig hozzá fordulunk vagy mindig órá figyelünk, most többes számban mondom, és talán túlzó és nagyképmű is volt, de a parlament jogalkotói része az ő iránymutatásukat szereti elsősorban figyelembe venni, amikor látja, hogy a felvetett probléma egy általános probléma, amely megoldásra vár -, és ezt ők a közgyűlésükön vagy az elnökségi ülésükön megvitatva a jogalkotóhoz, a minisztériumhoz vagy a parlamenthez fordulnak, hogy ezzel tényleg kell tenni valamit. De köszönjük Jásdi úrnak a felvetést, hogy ezzel is bővítette itt az ismeretanyagunkat, hogy mire kell még figyelni.

Az egyebekben nem vetnék fel más témát. (*Jelzésre:*) Igen, a főtitkár úr jelentkezik. Megadom a szót.

DR. BRAZSIL DÁVID főtitkár (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa): Köszönöm szépen, elnök úr. Elnök úr, tudom, hogy nem illik kérdéssel válaszolni, de hogyha jól sejtem, ez a parlamenti ciklus utolsó albizottsági ülése, és én akkor megragadnám a szót, hogy megköszönjem a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa és a szőlész-borász társadalom nevében a Mezőgazdasági bizottságnak és a Mezőgazdasági bizottság itt lévő albizottsági tagjainak azt, hogy a szőlő-bor ágazatra - és talán mondhatom itt a pálinkaágazatot is - ilyen kiemelten figyeltek az elmúlt időszakban, és bízom benne, hogy az új parlament a választásokat követően hasonlóan tovább fogja működtetni ezt a speciális albizottságát.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Valóban nyugodtan kijelenthetjük, hogy a Szőlő-, bor-, pálinka albizottság az albizottságok közül a legtöbbet és a legrendszeresebben ülésező bizottsággá nőtte ki magát, és azzá vált az elmúlt időszakban. Én erre valahol büszke vagyok, mert ezt próbáltam következetesen végigvinni. Épp ellenzéki képviselőtársam tette szóvá a főbizottsági ülésen, amely az ezt megelőző időszakban volt, egy másik albizottság kapcsán, hogy nem tartottak érdemi ülést ebben az időszakban. Ehhez képest akkor itt, remélem, dicséretet kapunk az ellenzéktől ennek az albizottságnak a következetes ülésezése miatt.

Én nem állítom azt, hogy mindenki elérte a kitűzött célját az albizottságon keresztül, hiszen itt van Petri Imre a szőlőtermelők képviselőjében, és tudjuk, hogy az előbb és már többször említett szőlőárák körülbelül 10-15 éve ezen a szinten stagnálnak gyakorlatilag, és ebből nem sikerült ellépni, és van olyan jelen lévő tag, aki szintén nagyon boldogan élte meg az ülésezésünk időtartamait, de remélem, hogy legalább a képviselő is betekintést nyert, hogy mennyi dilemma van, amikor egy olyan egyszerű kérdést próbálunk megoldani, hogy de miért ragadt le így a szőlő ára, és ebből meg tudunk-e élni, vagy nem tudunk, és most már lassan nem tudunk - a szőlőtermelők nevében beszélek, mint aki magam is 6 hektáron gazdálkodom, látva ezt; nekem nyilvánvalóan nem az a főállásom az összevétel tekintetében, de mégis testközelből látom, hogy lefelé tendál a megélhetési szint a szőlőtermelőknél. Ez tehát egyértelmű. De azért ha a négy, majd a nyolc évre is visszatekintünk, olyan kérdéseket sikerült itt szakmai beszélgetéssel, vitákkal feltárni, amelyekből jó néhányat tovább tudtunk vinni a jogalkotónak, ha kellett, akkor rendeleti szintű, ha nem, akkor törvénymódosítási szintű problémát vetettünk fel, és abból eredményt hoztunk - és ennek a csírái valahol itt leledzettek, a körünkben, és ez jó érzéssel tölt el engem. Bízom benne, hogy a jövő évi választás után is a majdan megalakuló Mezőgazdasági bizottság akkori szereplői is fontosnak tartják majd, hogy legyen egy ilyen albizottság.

Akkor én is megragadom itt az alkalmat, nem elvéve a szót Steinmetz képviselőtársamtól, aki szintén szót kért a lezáró, előző főbizottsági ülésünkön, hogy megköszönjem mindazoknak, akik komolyan vették a bizottságunkat, hogy a meghívásokra önmaguk vagy küldötteik révén jelen voltak, álláspontot képviseltek, még akkor is, ha ez néha kényelmetlen, mert ellentétes érvek is ütköztek itt az elmúlt időszakban - ez egy ilyen műfaj. De ettől leszünk tájékozottabbak, netán bölcsőbbek, hogy akkor merrefelé kellene a legkisebb rossz mentén, a legenyhébb fájdalmat okozó beavatkozással esetleg egy-egy ügyet megoldani.

Én emlékszem rá, amikor az olaszbor-import bődületes mennyiségeit voltunk kénytelenek számlálni itt naponta, és az olasz nagykövet asszony ütött a fejünkre, az akkori miniszterrel, agrárminiszterrel kért egy személyes találkozót, hogy mit képzelünk mi, hogy az olasz borok importját akarjuk itt fékezni, és akkor volt egy botrány is, egy olasz hatóság által tetten ért borászat tiltott segédanyagokat alkalmazott bor előállításánál, és erről ők adtak számot. És akkor itt a magyar hatóság azonnal zárolta az összes Olaszországból érkező bort, megtiltotta a hazai továbbfeldolgozását, és azt mondta, hogy vagy visszaviszitek, vagy reexportáljátok, a ti dolgotok, de itt, Magyarországon nem kerülhet erre sor, és ebből azonnal nemzetközi szintű ügyet kreált, mert a nagykövet asszony állította, hogy mi ne hogy sértegetni merjük az olasz bor magas minőségét és világhírét azzal, hogy mi azt állítjuk, hogy valami pancsolás történt Olaszországban - de hát az adatokat ők adták, meg a híreket is, hogy olasz hatóságok értek tetten bődületes nagy mennyiségű bort előállító tömegborászatokat. No, szóval ilyen esetek is voltak a bizottságunk életében, hogy más hullámokat is megbirizgáltunk, mint hogy mi itt a belterjes ügyeinkről tárgyaltunk volna.

Köszönöm a titkárságnak, a gyorsíróknak és mindenkinek, aki lehetővé tette, hogy egyébként bárki számára az itt elhangzottakról a szó szerint jegyzőkönyv néhány napon túl megjelenik a parlament honlapján. Kicsit bonyolult elérni, hogy hogyan tudunk rákattintani végül az írott szövegre, de elérhető. Ha véletlen valakinek ilyen kell, akkor a titkárság tud segíteni, hogy azt a fület lenyitva rá kell kattintani, és megjelenik az összes írott és beszélt bizottsági anyagunk, néha érdemes visszatekinteni is.

Úgyhogy még egyszer köszönöm, és áldott ünnepeket, karácsonyt, és mindenkinek azt kívánom, hogy legyen idejük pihenni az elkövetkezendő időszakban.

Akkor most Steinmetz Ádámnak adok szót.

DR. STEINMETZ ÁDÁM (Jobbik): Köszönöm, elnök úr. Íme, itt a bizonyíték arra, hogy mennyit üléseztünk idén a főbizottságban, az albizottságban, hiszen szót sem kértem az elnök úrtól, de ő már látta rajtam a szándékot, hogy szeretnék szólni.

ELNÖK: Úgy moztogtál. *(Derültség.)*

DR. STEINMETZ ÁDÁM (Jobbik): Ez egy bizonyos fokú összeszokottságra vall. A tréfát félretéve én is nagyon szépen megköszönöm önöknek a közreműködést, az elmúlt négy évben a rendszeres adatszolgáltatást. Én bízom abban, hogy volt értelme itt, a bizottságban a munkának. Nekem nagyon megtisztelő volt önökkel együtt dolgozni, mondom ezt úgy, hogy az én gazdaságom szőlővel nem foglalkozik, de a szőlő-bor-pálinka ágazat a szívemhez közel áll, hiszen a szőlőt minden fajta feldolgozott formájában nagyon szeretem, és nagyon tisztellem és becsülöm azokat az embereket, akik hivatásként foglalkoznak annak a természetével és előállításával, mert az én szempontomból a legmunkaigényesebb gyümölcs, és én ezt mindig is elmondom mindenkinek, még egy asztaltársaságnál egy beszélgetés folyamán is.

Úgyhogy - a főtitkár úrra reagálva - nem tudom, hogy a jövő tavasz mit hoz majd, hiszen választásokat rendeznek Magyarországon. Én azt gondolom, hogy Font Sándor elnök úr személye garancia arra, hogy ez a bizottság a jövőben is ülésezzen. Én a magam nevében annyit tudok ígérni, hogy továbbra is szívügyemnek tekintem ezt az ágazatot, és rajtam nem fog múlni, hogy ez a bizottság, ahogy a múltban, a jövőben is fog ülésezni, és ahogy a lédig borok kapcsán és egyéb nehézségek megoldása kapcsán azért értünk el sikereket, én abban bízom, hogy a közös munka a jövőben is sikeres lesz. Én ezzel kívánok önöknek áldott, békés ünnepeket és egy boldog új esztendőt.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Azt külön köszönöm, hogy egy ellenzéki képviselő engem már bent lát a jövő évi választás után *(Derültség.)* újra a ciklusban. Óvatos vagyok minden ilyen jóslással kapcsolatosan természetesen.

Az egyebekben van-e még bárkinek bármi? Nincs, köszönöm... *(Jelzésre:)* Petri Imre úr! Röviden!

PETRI IMRE szőlőtermelő: Jó, röviden. Köszönöm szépen a meghívást. Üdvözlök mindenkit! Én csak a főtitkár úrnak szeretném mondani, hogy azt fel tudnám ajánlani a multikkal való tárgyalásoknál, hogy ha kell, akkor mi csinálunk önköltségi árakat komplett gazdaságokra kivetítve, akár pár hektáros vagy tízhektáros, gépvásárlással, mindenféle eszközvásárlással, amortizációval együtt, mert ha ez így marad, tényleg fel fog számolódni az ágazat. A magunk részéről ezt felajánlanám.

A másik, hogy egy olyan kérdésem lenne, hogy az új KAP-tárgyalásoknál a szerkezetátalakítás, a szőlő-szerkezetátalakítás megmarad-e, mert erről még semmiféle hír nem jött ki. *(Dr. Gál Péter bólogat. - Közbeszólás: Benne lesz.)* Benne lesz, köszönöm szépen. És én is...

ELNÖK: A jegyzőkönyv hitelességéhez: meg. *(Derültség.)*

PETRI IMRE szőlőtermelő: Jó, köszönöm. És még egy: a géppályázattal, a kertészeti pályázattal kapcsolatban még annyit szeretnék mondani, hogy akik pályáztak, jelezték azt, hogy ők kaptak egy árat, amit beadtak, de közben folyamatosan emelkedik a gépek és az eszközök ára, és az elszámolásnál ez nem fog-e esetleg majd gondot okozni? Mert az építkezésnél a norma megemelkedett 20 százalékkal, ott

jóváhagyták, de ennél is várható-e esetleg valami hasonló módosítás vagy elszámolás, hogy ne okozzon ez gondot.

És még egyszer szeretném nagyon szépen megköszönni az elnök úrnak, hogy itt lehettünk, nagyon szépen köszönjük az új bortörvényt, reméljük, hogy jót hoz a jövőben. Köszönöm szépen.

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Igen, Jásdi úr!

JÁSDI ISTVÁN elnökségi tag (Pannon Bormíves Céh): Tudom, hogy ilyenkor már nem illik szólni, de egyrészt én vagyok itt a legidősebb, és körülbelül 15 éve ültem először az albizottságban, és valószínűleg most ülök itt utoljára, úgyhogy ezért mielőtt mindenkinek áldott karácsonyt kívánok, elmondanám, hogy végigültem az előző mezőgazdasági bizottsági ülést, így kicsit többet látok, látom, hogy mindenkinek a nyomora körülbelül ugyanaz. Ezek a 60-70 éves gazdálkodók sehol nem tudják követni a jogszabályokat, az állattenyésztőktől ugyanezeket hallottuk. Akkor bürokratikus teher van rajtunk, amit nem győzünk. És én szeretném meghívni... Az is elhangzott az előző szakbizottsági ülésen, hogy még egy kihelyezett albizottsági ülés nem lesz, de a Pannon Bormíves Céh elnöksége szeretne volna meghívni egy pincekóstolóval és a kényszerpályák bemutatásával együttes találkozóra a borszabályozásban érdekelt hatóságok képviselőit, vagy ha az egész bizottságot nem is, de szeretettel látjuk akkor Barátossy urat, a HNT képviselőjében Dávidot és Gál Pétert, mert szerintem így távirányítással és távolról a mi kényszerpályáinkat nem lehet megérteni, akkor lehet, ha végigmegyünk a soron, és minden egyes lépésnél, a mérlegeléstől a kiszállításig megnézzük, hogy mit lehet megcsinálni, mit nem lehet megcsinálni. Úgyhogy most szeretnék áldott karácsonyt kívánni a korelnök nevében. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Rendben, köszönjük szépen. A Petri Imre úr által elmondottakra: egyelőre nem tudok arról, hogy ilyen korrekcióra készülne a jogalkotó, hogy egyáltalán lehetséges-e, én ehhez nem értek - itt uniósforrás-felhasználásról van szó -, hogy ha az árak közben megváltoznak úgy, hogy az eredeti árkérés már nem annyi lesz akkorra, mire a beszerzés megvalósul. Sajnálatosan eddig legalábbis a vásárlónak kellett a különbözetet fizetnie. Nem tudok róla, hogy lenne ilyen. Ez a kérdés egyébként sokkal nagyobb nagyságrendben felmerült a főbizottsági ülésünkön is, Detre Miklós úr volt a vendégünk, aki Magyar Államkincstár mezőgazdasági kifizetésekért felelős elnökhelyettese, és ugyanez a kérdéskör ott is felmerült, tehát a legmagasabb döntéshozó szervek ismerik ezt a problémát, de a mezőgazdaság, a vidékfejlesztés európai uniós pénzforrásai területén eddig még nem történt döntés arra nézve, hogy itt is lesz korrekció - ez nem azt jelenti, hogy nem lehet. Én nem tudom persze, hogy az EU-s jogszabályok lehetővé teszik-e, ehhez én nem értek, de ezt a problémakört ismerik, tehát valaki már foglalkozik ennek a problémakörnek a helyes megválaszolásával. *(Petri Imre: Köszönöm szépen.)* Köszönöm szépen.

Az ülés berekesztése

Ha az egyebekben nincs további kérdés *(Senki nem jelentkezik.)*, akkor az egyebek napirendi pontot is lezárom, és az ülést berekesztem. Köszönöm szépen a jelenlévőknek az együttműködést.

(Az ülés befejezésének időpontja: 16 óra 53 perc)

Font Sándor
az albizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Molnár Emese